

**Liškiavos piliakalnio (3658) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k.,
2013 m. detaliųjų archeologinių tyrimų
ataskaita**

Darius Balsas

Klaipėda, 2014

Turiny

Įvadas.....	2
Ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga	4
Archeologinių žvalgymų eiga	6
Detaliųjų archeologinių tyrimų eiga.....	7
Išvados	16
Individualių radinių sąrašas	18
Buitinės keramikos inventorinė lentelė.....	19
Apdegusio molio tinko fragmentų inventorinė lentelė.....	23
Metalo lydimo šlako inventorinė lentelė.....	24
Gyvūnų kaulų inventorinė lentelė	25
Nuotraukų sąrašas	27
Nuotraukos	29
Planų ir brėžinių sąrašas	56
Planai ir brėžiniai.....	57
Priedų sąrašas	69
Priedai	70

Ivadas

2013 m. Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas kartu su Lenkijos Mokslų akademijos Archeologijos ir Etnologijos institutu vykdo tarptautinį mokslinį projektą, kurio pagrindinė užduotis paskelbti Suražo (Lenkija) ir Liškiavos piliakalnių archeologinių tyrimų medžiagą. Tarptautinio projekto kuratoriai dr. D. Krasnodębski ir dr. G. Zabiela. Projektą finansuoja „Lenkijos respublikos kultūros ir nacionalinio paveldo ministerija“.

2013 m. Liškiavos detaliųjų archeologinių tyrimų metu siekta nedidelės apimties archeologinių tyrimų pagalba patikslinti esamus mokslinius duomenis apie piliakalnyje ir jo papėdėje esančius kultūrinius sluoksnius, jų stratigrafiją ir chronologiją, paimti kultūrinio sluoksnio mėginius C14 datavimui, fosfatų, sunkiųjų metalų bei paleobotaniniams tyrimams. Naujai surinkti moksliniai tyrimų duomenys bus panaudoti interpretuojant ir publikuojant ankstesnių archeologinių tyrimų medžiagą.

2013 m. tyrimai buvo vykdomi dviem etapais. I-ojo etapo metu gegužės mėn. Liškiavos piliakalnio aikštelėje buvo atlikti topografiniai matavimai ir geofizikiniai tyrimai. Tyrimus atliko prof. K. Misiewicz su cezio magnetometru "Geometrics G858 Magmapper". II-ojo etapo metu, remiantis geofizikinių žvalgymų duomenimis, vyko nedidelės apimties detalieji archeologiniai tyrimai, siekiant nustatyti geomagnetinių tyrimų metu fiksuotų linijinių struktūrų kilmę ir paskirtį (žr. planą nr. 1).

2013 metų tyrimams vadovavo archeologas Darius Balsas. Leidimas vykdyti detaliuosius archeologinius tyrimus Nr. 233 išduotas Kultūros paveldo departamente 2013-07-03 (žr. priedą nr. 1), pagal Mokslinės archeologinės komisijos (MAK) posėdyje patvirtintą tyrimų projektą ir projekto papildymą (žr. priedą nr. 2 – 3). Fiksaciją vykdė šios ataskaitos autorius bei archeologas Marius Petkus. Brėžinius braižė D. Balsas. Visi foto ir grafinės fiksacijos duomenys saugomi Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto (toliau KU BRIAI) archyve. Tyrimų metu naudotas metalo detektorius Garrett AT Pro. Ploto kampų koordinatės nustatytos su KU BRIAI DGPS dvidižniu imtuvu – *Spectra Precision Epoch 35*.

Osteologinė medžiaga tyrimams perduota Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto (toliau KU BRIAI) Bioarcheologijos laboratorijai (vadovas prof. dr. Linas Daugnora). Radiokarbono ir paleobotaniniai

mėginiai perduoti tyrimams į Lenkijos Mokslų akademijos Archeologijos ir Etnologijos institutą. Radiniai perduoti saugojimui į Lietuvos nacionalinį muziejų Vilniuje (žr. priedą nr. 4).

Ataskaita išspausdinta 3 egzemplioriais – du ataskaitos egzemplioriai pateikti KPD Kontrolės skyriui, trečiasis – Lietuvos nacionalinį muziejų Vilniuje.

Ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga

1962 m. piliakalnį tyrinėjo V. Daugudis ir K. Mekas, archeologinių tyrimų ataskaita nėra išlikusi. Šių tyrimų apibendrinti duomenys savo metu buvo publikuoti. Tyrinėjimų metu aptiktas iki 1,3 m storio kultūrinis sluoksnis, fiksuotos dviejų mūrinių bokštų vietos, aptikta molinių plytų ir kalkių duobė. (Mekas, K. Liškiavos pilis. *Mokslas ir gyvenimas*. Vilnius, 1963, Nr. 10, p. 29 – 31; Mekas, K. Liškiavos pilis. *Lietuvos pilys*. Vilnius, 1971, p. 241 – 244).

1975 ir 1977 m. J. Markelevičius piliakalnyje ištyrė apie 250 m² dydžio plotą, aptiko iki 1,5 m storio kultūrinį sluoksnį, kurį datavo III a. pr. Kr. – IX a. po Kr. Taip pat aptikti medinių įtvirtinimų pėdsakai. Medinė pilis keletą kartų degusi. Mūrinės statybos pėdsakų aikštelės P, Š ir R dalyse neaptikta. Nustatyta, kad medinė pilis apleista IX – X a. prad., mūrinė pilis statyta XIV a. pab. – XV a. Ji buvo neužbaigta. 1977 m. tyrimų metu patikslintas kultūrinio sluoksnio paplitimas. Kultūrinis sluoksnis aptiktas piliakalnio aikštelėje, rytiniame ir vakariniame šlaite, bei įduboje į vakarus nuo piliakalnio. Kultūrinio sluoksnio nerasta pietinėje piliakalnio papėdėje, pietiniame šlaite ir gūbryje į vakarus nuo piliakalnio, bei jis sunaikintas šiaurinėje piliakalnio papėdėje (Markelevičius, J. *Liškiavos piliakalnyje (Varėnos raj.) 1962 m. archeologinių tyrinėjimų metu surinktų radinių sąrašas*. V., 1976, Nr. 542; Markelevičius, J. *1975 m. Liškiavos /Varėnos raj./ piliakalnio ir alkakalnio archeologinių tyrimų ataskaita /1 dalis/*. V., 1976, Nr. 766; Markelevičius, J. *1975 m. Liškiavos /Varėnos raj./ piliakalnio ir alkakalnio archeologinių tyrimų ataskaita /2 dalis/*. V., 1976, Nr. 766A; Markelevičius, J. *Žemės darbu, atliktų tvarkant Liškiavos piliakalnius ir jų aplinką, archeologinės priežiūros ir fiksacijos ataskaita*. V., 1977, Nr. 576A).

2005 m. piliakalnyje buvo atlikti žvalgymai. Žvalgytas 63 m² plotas. R šlaito laiptų vietoje žvalgytas 41 m ilgio ruožas, kur abipus laiptų buvo iškasti 40 – 60 cm gylio ir 60 cm pločio drenažo grioviai. Aptiktas nuslinkęs iki 70 cm storio kultūrinis sluoksnis su grublėtosios keramikos šukėmis, datuojamas I tūkst. Aikštelėje, abipus tako, iškasti 13 m ilgio, 50 cm pločio ir 40 cm gylio drenažiniai grioveliai. Po 10 – 15 cm storio velėnos sluoksniu fiksuotas gelsvai pilkas maišytas smėlis be jokių radinių (Zalepūgienė, A. *Liškiavos piliakalnis ir alkakalnis. Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2005 metais*. Vilnius, 2006, p. 59 – 60; Zalepūgienė, A. *Liškiavos piliakalnio (A204/P) ir Alkakalnio (M25K) (Merkinės sen., Varėnos r.) 2005 m. archeologinių žvalgymų ataskaita*.).

Taipogi 1975 – 1977 m. buvo atlikti tyrimai šalia piliakalnio esančioje kalvoje (ataskaitose vadinama Alkakalniu, šiuo metu tai yra saugoma Liškiavos dvarvietės bei Kalno ir akmens teritorija). 1975 m. tyrimų metu ištirtas 590 m² plotas, aptiktas XV – XVII a. kultūrinis sluoksnis, bei Nemuno pakrantėje rastas pėduotasis akmuo. Nustatyta, kad kalvoje nuo XV a. II – osios pusės stovėjusi bažnyčia, kuri sudegė XVI a. viduryje. Po gaisro ji buvo atstatyta. Bažnyčių aplinkoje rasta palaidojimų. Nuo XVII a. kalvoje buvo pastatyti dvaro rūmai. 1977 m. buvo stebimi kalvos tvarkymo darbai, kurių metu kultūrinis sluoksnis fiksuotas po supustyto smėlio sluoksniu. Taip pat aptiktas sunaikintas kultūrinis sluoksnis šiaurinėje ir rytinėje alkakalnio papėdėse (Markelevičius, J. 1975 m. *Liškiavos /Varėnos raj./ piliakalnio ir alkakalnio archeologinių tyrimų ataskaita /I dalis/*. V., 1976, Nr. 766; Markelevičius, J. *Žemės darbų, atliktų tvarkant Liškiavos piliakalnių ir jų aplinką, archeologinės priežiūros ir fiksacijos ataskaita*. V., 1977, Nr. 576A).

Tiesioginių istorinių duomenų apie Liškiavos pilį nėra žinoma. Manoma, kad Liškiavos piliakalnyje buvo pradėta statyti mūrinė pilis, tačiau po 1410 m. Žalgirio mūšio pilies statymas buvo sustabdytas. K. Mekas su Liškiavos pilimi sieja 1407 m. Vytauto susirašinėjimą su ordinu, kuriame minimas mūrininkas iš Karaliaučiaus. Mūrininkas palikęs pradėtą statyti pilį išsiprašė leidimo išvykti į Karaliaučių. Laiške prašoma atsiųsti mūrininką pradėtai statybai užbaigti (Mekas, K. *Liškiavos pilis. Lietuvos pilys*. Vilnius, 1971, p. 243; Tarasenko, P. *Užnemunės krašto piliakalniai*. Vilnius, 1997, p. 159).

Archeologinių žvalgymų eiga

2013 m. Liškiavos piliakalnio aikštelėje buvo atlikti topografiniai matavimai ir geomagnetiniai tyrimai. Tyrimus atliko prof. K. Misiewicz su cezio "Geometrics G858 Magmapper" magnetometru. Piliakalnio aikštelės V dalyje, bei gūbryje, esančiame į V nuo piliakalnio vakarinės pašlaitės buvo tirtas apie 1870 m² dydžio plotas. Liškiavos piliakalnis nėra labai palankus magnetiniams tyrimams. Tyrimus apsunkino kalvotas paviršius, šiuolaikiniai takai ir buvę kasinėjimai, kurie sutrikdė natūralų žemės magnetinį lauką ir sukūrė anomalijas nesusijusias su archeologiniais objektais.

Pirmajame žvalgymų etape buvo parengtas iš foto taškų sudarytas piliakalnio geodezinis tinklas (žr. planą nr. 1). Tinklo taškai buvo nustatyti GPS RTK sistemoje – koordinačių sistema WGS. GPS RTK sistema buvo susieta su cezio magnetometru. Antrajame etape magnetinių tyrimų metu buvo užregistruoti žemės magnetinio lauko tarp 50530 ir 50650 nT diapazone pokyčių rezultatai. Didžiausi žemės magnetinio lauko intensyvumo pokyčiai buvo pastebėti nuo 50550 iki 50570 nT diapazone.

Ryškiausios anomalijos (žr. planą nr. 3) pastebėtos rekonstruotų archeologinių objektų aplinkoje. Šios anomalijos susidarė dėl anksčiau atliktų žemės kasimo darbų ir bokšto rekonstrukcijoje naudotų metalinių elementų. Kitą grupę sudaro magnetinio lauko intensyvumo pokyčio linijinės anomalijos. Viena iš linijinių anomalijų ŠV piliakalnio aikštelės pakraštyje buvo interpretuota kaip išorinio pylimo įtvirtinimų liekanos. Taip pat fiksuotos anomalijos susidariusios dabartinių takelių vietose. Kitą gausią grupę sudaro mažesnės lokalsios anomalijos, kurias sukelia galimi įgilinti archeologiniai objektai esantys įvairiame gylyje (žr. planą nr. 4 – 5). Šios anomalijos fiksuotos visame žvalgymų plote.

Detaliųjų archeologinių tyrimų eiga

2013 m. buvo atlikti detalieji archeologiniai tyrimai Liškiavos piliakalnyje (3658). Piliakalnis yra įrengtas atskiroje kalvoje, Nemuno kairiajame krante. Aikštelė yra keturkampė, pailga R-V kryptimi, 100x50 m dydžio, kiek smalesniu R galu. Aikštelėje žemės paviršiuje matomi iki 1 m skersmens akmenys. Šlaitai statūs, vakarinis 6 m aukščio, pietinis – 30 m. Aikštelės PV pusėje yra iš akmenų mūrytas 11,5 m skersmens bokštas su 3,5 m storio sienomis. ŠV aikštelės dalyje, 27 m į Š nuo šio bokšto iškasta didelė duobė kitam bokštui, tačiau jis nepastatytas, padėti tik keturkampiai pamatai. Duobės kastos ir bokštus jungiančioms sienoms. Piliakalnio šlaitas erodavęs. Aikštelė dirvonuoja, Š šlaite auga smarkiai praretintos pušys, veši erškėtrožių krūmai. R šlaite įrengti laiptai. V, ŠR, R, Š pašlaitėse, 1 ha plote, yra papėdės gyvenvietė (http://www.piliakalniai.lt/piliakalnis.php?piliakalnis_id=723).

2013 m. Liškiavos piliakalnyje buvo ištirtos dvi perkasos Nr. 9 ir 10. Perkasų numeracija tęstinė nuo 1975 m. vykdytų J. Markelevičiaus tyrimų. Šių metų tyrimų metu rasti radiniai inventorinti pradėdant nuo 1, nes anksčiau vykdytų tyrimų metu radiniai nebuvo inventorinami tęstine tvarka. 1962 m. tyrimų radiniai suinventorinti nuo 1 iki 137, o 1975 m. atskiros perkasos radiniai buvo inventorinami pradėdant nuo 1.

Perkasa Nr. 9 tirta piliakalnio V pašlaitėje esančio gūbrio PR dalyje, apie 24,53 m į PV (260^0 kai $\dot{S}=0$) nuo mūrinio bokšto PV kampo (žr. planą nr. 1, 5; nuotr. nr. 1). Perkamos P kraštas yra ties gūbrio pakraščiu. Š perkasos dalį kerta takelis, kuris tęsiasi V – R kryptimi. Šalia perkasos pastebėta lankytojų paliktų laužaviečių, bei šiukšlių. Tyrimų vieta apaugusi reta žole, paviršiuje matomos šalia augančių pušų šaknys. Perkamos paviršius žemėja Š – P kryptimi – Š kraštas yra 101,49 – 101,37 m H_{abs} aukštyje, P – 100,92 – 101 m H_{abs} . Perkasa Nr. 9 tirta siekiant nustatyti magnetometrinių tyrimų metu aptiktų lokalių ir linijinių anomalijų koncentracijos kilmę. Perkamos aplinkoje fiksuotos trys lokalsios anomalijos, bei dvi linijinės, kurios tęsiasi ŠV – PR kryptimi.

Perkasos nr. 9 kampų koordinatės ir aukščiai (LKS 94):

Kampo Nr.	X (šiaurės plotuma)	Y (rytų ilguma)	Z (aukštis)
1.ŠV	5996601,09	306568,12	101,37

2.ŠR	5996601,21	306570,23	101,49
3.PR	5996595,98	306570,29	101
4.PV	5996596,05	306568,09	100,92

Perkasa Nr. 10 tirta piliakalnio aikštelės ŠV dalyje, apie 16,22 m į ŠR (32⁰ kai Š=0) nuo mūrinio bokšto ŠR kampo ir apie 5,14 m į P nuo piliakalnio Š šlaito (žr. planą nr. 1, 5; nuotr. nr. 28). Į PV nuo perkastos yra įdubimas. Reljefas tyrimų vietoje nėra lygus, žemėjantis ŠR – PV kryptimi, apaugęs žole. Perkastos Š kraštas yra 109,25 – 109,36 m H_{abs} aukštyje, PR kampas yra 109,1 m H_{abs} aukštyje, o PV kampas tik 108,52 m H_{abs}. Perkasa Nr. 10 tirta siekiant nustatyti linijinės anomalijos kilmę, kuri tęsiasi PV – ŠR kryptimi.

Perkastos nr. 10 kampų koordinatės ir aukščiai (LKS 94):

Kampo Nr.	X (šiaurės plotuma)	Y (rytų ilguma)	Z (aukštis)
1.ŠV	5996633,23	306612,57	109,25
2.ŠR	5996633,22	306614,45	109,36
3.PR	5996628,23	306614,54	109,1
4.PV	5996628,04	306612,45	108,52

Perkastos orientuotas kraštais į pasaulio šalis, tyrimų metu jų plotas suskirstytas į 1x1 m dydžio kvadratus. Š ir P kraštinės pažymėtos raidėmis A – B, V ir R – skaičiais 1 – 5.

Perkasa Nr. 9

Kastuvais nuėmus 5 – 10 cm storio velėnos ir paviršinio dirvožemio su medžio šaknimis sluoksnį, perkastos Š dalyje, kv. A-B/1-3, fiksuotas pilko smėlio sluoksnis, kuriame pastebėta pilkos žemės dėmių – arimo žymės (?) (žr. nuotr. nr. 2, 3; brėž. nr. 1). Dėmės sudaro lygiagrečias linijas, kurios tęsiasi Š – P kryptimi. Didesnė dėmė, 36x112 cm dydžio, atidengta kv. A/1-2 ribose, kitos yra nuo 5x12 iki 7x15 cm dydžio. Jų gylis siekia tik iki 5 cm. Perkastos P dalyje, kv. A-B/3-5, atidengtas rudo žvyro su smulkiais akmenukais sluoksnis. Kv. A/5 aptikta 42x70 cm dydžio stambaus pilko žvyro dėmė, kuri giliau skutant mentelėmis išnyko.

Kasant gilyn, pilko smėlio ir rudo žvyro sluoksniai pastebimai tamsėjo, buvo aptikti pavieniai smulkūs lipdytų puodų šukių, molio tinko gabaliukai ir degėsiai.

0,35 m gylyje (H_{abs} apie 100,9 m), ploto Š dalyje, kv. A-B/1-3 pradėjo dengtis juodos žemės – kultūrinio sluoksnio su gausiais degėsiais paviršius (žr. nuotr. nr. 4). P ploto dalyje kultūrinis sluoksnis išryškėjo 0,25 m gylyje (H_{abs} apie 100,75 m) (žr. nuotr. nr. 5). 0,35 m gylyje, kv. A/2, rastas individualus radinys – molinis suploto cilindro formos verpstuko fragmentas su įspaustomis apskritimo formos duobutėmis (inv. nr. 1, nuotr. nr. 44:2). Taip pat surinkta 10 vienetų keramikos šukių, tarp kurių yra 4 grublėtu, 5 lygiu paviršiumi ir viena žiesta (inv. nr. 7 – 18, 50:3), aptiktas vienas molio tinko gabaliukas (inv. nr. 168) ir smulkaus atrajotojo krūtinės slankstelio fragmentas (žr. gyvūnų kaulų inventorinė lentelė, nr. 1).

Skutant mentelėmis gyliu ir įsigilinus iki bendro 0,3 – 0,4 m gylio (H_{abs} apie 100,85 – 100,7 m), kultūriniame sluoksnyje aptikta pavienių apdegusių akmenų (nuo 3x5 iki 5x7 cm dydžio), bei kv. B/1 pastebėta neryški 36x59 cm dydžio nedegto molio dėmė (žr. nuotr. 6 – 8; brėž. nr. 1). Siekiant nustatyti chronologiją, C14 tyrimams, kv. B/1, 0,45 m gylyje, buvo paimti medžio anglies mėginiai. Minėtame gylyje rastas didelis kiekis keramikos (apie 34 vnt.) – didesnę dalį sudaro šukės grublėtu paviršiumi (apie 20 vnt.), mažiau yra lygiu (13 vnt.), aptikta tik viena žiesta (inv. nr. 19 – 60; nuotr. nr. 50:1, 2, 4, 51:1). Taip pat rasta molio tinko gabaliukų (inv. nr. 169 – 170), gyvūnų kaulų (žr. gyvūnų kaulų inventorinė lentelė, nr. 2). 0,4 m gylyje, kv. A/2, aptiktas geležinis dirbinys (kaltelis?) (inv. nr. 2; nuotr. nr. 45).

0,35 – 0,55 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus perkamos Š dalyje, kv. B/1-2 ir dalyje kv. A – 1, pradėjo dengtis gelsvas smėlis su rusvo žvyro intarpais – įžemis (žr. nuotr. 9, 10; brėž. nr. 2). Įžemio fone atidengtas duobės nr. 1 kontūras.

Duobė nr. 1 išryškėjo 0,5 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus (H_{abs} 100,99 m), kv. B/1-2. Ji yra 52x121 cm dydžio pusapvalės formos su nedegto rausvo molio sluoksniu centrinėje dalyje (žr. nuotr. nr. 12; brėž. nr. 4). Ties perkamos R sienele, Š – P kryptimi padarytas pjūvis parodė, kad iki 105 cm gylio duobė yra plokščiu dugnu (žr. nuotr. nr. 13). Duobė užpildyta juoda degėsinga žeme su 18x66 cm dydžio nedegto molio intarpu viršutinėje dalyje. Pjūvyje fiksuota duobės viršutinė dalis prasideda nuo 0,35 m gylio ir yra 152 cm pločio, kraštai nuožulniai leidžiasi iki 1 m gylio ir susiaurėja iki 40 cm pločio, 1,25 m gylyje išplatėja iki 80 cm pločio. Duobės dugnas pasiektas 1,35 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus (H_{abs} 100,11 m). Duobėje rasta viena šukė lygiu paviršiumi, bei dvi smulkios, aprtrupėjusios šukelės (inv. nr. 158 – 159). Iš duobės apatinės dalies, 1,15 – 1,2 m gylyje, buvo paimta mėginių paleobotaniniams tyrimams.

Šalia duobės, kv. B/1, rasta apdegusių akmenų (nuo 3x4 iki 6x9 cm dydžio) koncentracijos. Taipogi apdegusių akmenų rasta kv. A/1-2 (žr. nuotr. 11). Likusioje perkastos dalyje tęsiasi kultūrinis sluoksnis. Šiame gylyje surinkti apie 24 vnt. keramikos fragmentų – 16 grublėtu ir 8 lygiu paviršiumi (inv. nr. 61 – 90; nuotr. nr. 50:5, 51:2). Rastas vienas molio tinko gabaliukas (inv. nr. 171) ir gyvūnų kaulų (žr. gyvūnų kaulų inventorinė lentelė, nr. 3 – 8). Kv. B/5, 0,45 m gylyje aptiktas dar vienas suploto cilindro formos verpstukas (inv. nr. 3; nuotr. nr. 44:1), tame pačiame kvadrate tik 0,55 m gylyje rastas pertrūkęs trinamųjų girnų akmuo (inv. nr. 4; nuotr. nr. 46). Siekiant nustatyti chronologiją, C14 tyrimams, kv. A/1, B/1 ir A/5 buvo paimti medžio anglies mėginiai.

Skutant mentelėmis giliau beveik visame plote pradėjo dengtis įžemis, kultūrinis sluoksnis fiksuotas tik perkastos P dalyje – kv. A-B/4-5 (žr. nuotr. nr. 14 – 17; brėž. nr. 2). Kultūrinio sluoksnio apatinė riba kv. A – 1 fiksuota 0,55 m gylyje (H_{abs} 100,82 m), kv. A-B/2 – 0,55 – 0,7 m gylyje (H_{abs} 100,81 – 100,74 m), o kv. A-B/3 įžemis pasiektas tik 0,6 – 0,8 m gylyje (H_{abs} 100,78 – 100,52 m).

Kv. B/3 įžemio fone atidengtas duobės nr. 2 kontūras, dar viena duobė nr. 3 aptikta kv. B/4-5 ribose.

Duobė nr. 2 išryškėjo 0,6 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus (H_{abs} 100,79 m). Ji yra 39x42 cm skersmens, apskritimo formos (žr. nuotr. 18, 19; brėž. nr. 2). Š – P kryptimi padarytas pjūvis A – A₁ parodė, kad iki 10 cm gylio į žemį įgilinta duobė yra plokščiu dugnu užpildyta juoda degėsinga žeme. Duobėje archeologinių radinių nerasta.

Duobė nr. 3 išryškėjo 0,55 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus (H_{abs} 100,45 m). Ji yra 48x96 cm skersmens, pusapvalės formos (žr. nuotr. 20; brėž. nr. 2, 4). R duobės dalis patenka už tiriamo ploto ribų. Š – P kryptimi padarytas duobės pjūvis ties R ploto sienele parodė, kad iki 70 cm gylio duobė yra nuožulniais kraštais ir pusapvaliu, šiek tiek smailėjančiu dugnu (žr. nuotr. nr. 21). Duobė užpildyta juoda degėsinga žeme. Duobės kraštai nuolaidžiai leidžiasi iki 1,25 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus (H_{abs} 99,82 m). Ties duobės centre dalimi, 1,05 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus rastos akmeninės trinamosios girnos (inv. nr. 6; nuotr. nr. 48). Taip pat duobėje aptiktas kaulo rago dirbinio ruošinys (inv. nr. 5; nuotr. nr. 47), rasta keramikos lygiu ir grublėtu paviršiumi (inv. nr. 160 – 165), molio tinko gabaliukas (inv. nr. 180), gyvūnų kaulų (žr. gyvūnų kaulų inventorinė lentelė, nr. 17). 0,9 m gylyje duobėje surinkti anglies mėginiai C14 datavimui. 0,9 – 1,1 m gylyje paimti mėginiai paleobotaniniams tyrimams.

Išpreparavus ir užfiksavus duobes likusioje perkasoje dalyje, kv. A-B/4-5, 0,85 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus (H_{abs} 100,21 – 100,08 m) pasiektas įžemis (žr. nuotr. 22, 23). Apatinėje kultūrinio sluoksnio dalyje rasti apie 63 vnt. keramikos fragmentai – 48 šukės grublėtosios, 14 – lygiosios ir 1 gnaibyotos keramikos (inv. nr. 91 – 157; nuotr. nr. 49:1-3, 50:6-9, 51:3-7). Taip pat rasta molio tinko fragmentų (inv. nr. 172 – 179; nuotr. nr. 52) ir vienas sunkiojo šlako gabaliukas (inv. nr. 181; nuotr. nr. 53), bei surinkta osteologinė medžiaga, tarp kurių didžiąją dalį sudaro laukinių gyvūnų kaulai (žr. gyvūnų kaulų inventorinė lentelė, nr. 9 – 16).

Po tyrimų perkasa buvo užkasta (žr. nuotr. nr. 42.)

Perkasoje nr. 9 sienų pjūviai

Perkasoje nr. 9 sienos, pradėtos nuo ŠV perkasoje kampo, pažymėtos taip: Š siena A-B, R – B/1-5, P – B-A ir V – A/5-1. Bendras ploto sienų pjūvių ilgis – 14 m.

Š sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 2 m. Jį sudaro atkarpa A-B (žr. nuotr. 24; brėž. nr. 3). Žemės paviršių pjūvio vietoje dengia iki 4 cm storio velėnos sluoksnis. Giliau yra 10 cm storio pilko žvyro sluoksnis, po juo yra 2 – 5 cm storio pilko smėlio tarp sluoksnis. Giliau fiksuotas dar vienas pilko žvyro sluoksnis, kurio storis yra 12 cm. Kultūrinis sluoksnis prasideda 0,25 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Jo storis kv. A siekia 28 cm, ties kvadratų sandūra suplonėja iki 10 cm storio. Kv. B sluoksnio storis yra apie 25 cm. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru įžemyje fiksuotas 0,35 – 0,55 m (H_{abs} 101,01 – 100,8 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

R sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 5 m. Jį sudaro atkarpa B/1-5 (žr. nuotr. nr.25; brėž. nr. 4). Žemės paviršius pjūvio vietoje nėra lygus – kv. 1 aukštis yra 101,37 m H_{abs} , ties kv. 2 ir 3 sandūra pakyla iki 101,46 m H_{abs} aukščio, po to leidžiasi iki 100,92 m H_{abs}

aukščio. Žemės paviršių pjūvio vietoje dengia iki 6 cm storio velėnos sluoksnis. Po juo nuo pirmo iki ketvirto kvadrato vidurio fiksuotas pilko smėlio sluoksnis. Sluoksnio storis kv. 2 – 3 siekia 20 cm, kv. 1 ir 4 suplonėja iki 5 cm storio. Kv. 5 ir likusioje kv. 4 dalyje po velėna fiksuotas rudo žvyro sluoksnis. Šis sluoksnis kituose kvadratuose yra po pilko smėlio sluoksniu. Rudo žvyro sluoksnio storis 20 – 25 cm. Kultūrinis sluoksnis prasideda 0,25 – 0,46 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Sluoksnis storėja Š – P kryptimi nuo 21 – 26 cm storio kv. 1 iki 75 cm storio kv. 5. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru pjūvyje fiksuotas 0,45 – 0,85 m (H_{abs} 100,85 – 100,08 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

P sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 2 m. Jį sudaro atkarpa B-A (žr. nuotr. 26; brėž. nr. 3). Žemės paviršius pjūvio vietoje nėra lygus – ties perkasos V ir R kraštu aukštis yra apie 100,92 – 101 m H_{abs} , o ties kv. A ir B sandūra yra iki 100,79 m H_{abs} aukščio įdubimas. Žemės paviršių pjūvio vietoje dengia iki 5 cm storio velėnos sluoksnis. Po juo yra 12 – 28 cm storio rudo žvyro sluoksnis. Kv. B 0,15 m gylyje fiksuotas iki 10 cm storio pilko žvyro sluoksnis. Kultūrinis sluoksnis prasideda 0,15 – 0,35 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Jo storis V perkasos nr. 9 sienoje nevienodas, sluoksnis nežymiai storėja R – V kryptimi nuo 38 cm storio kv. A iki 50 cm storio kv. B. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru pjūvyje fiksuotas 0,75 – 0,85 m (H_{abs} 100,22 – 100,07 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

V sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 5 m. Jį sudaro atkarpa A/5-1 (žr. nuotr. 27; brėž. nr. 4). Žemės paviršius pjūvio vietoje žemėja Š – P kryptimi, ties perkasos kv. 1 aukštis yra apie 101,49 m H_{abs} , o kv. 5 paviršius yra apie 50 cm žemiau (apie 101 m H_{abs}). Žemės paviršių pjūvio vietoje dengia iki 7 cm storio velėnos sluoksnis. Giliau yra iki 35 cm storio rudo žvyro sluoksnis, kuriame kv. 1 ir 2 fiksuotas 3 – 5 cm storio pilko smėlio sluoksnis. Kultūrinis sluoksnis prasideda 0,35 – 0,4 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, jo storis siekia 15 – 21 cm. Kv. 1 ir 2 ribose kultūrinį sluoksnį kerta R sienos pjūvyje užfiksuotos duobės nr. 1 kontūras. Duobės plotis pjūvio ribose siekia 152 cm, o gylis yra 135 cm. Kv. 4 ir 5 ribose kultūrinį sluoksnį kerta fiksuotos duobės nr. 3 kontūras. Duobės plotis pjūvio ribose siekia

173 cm, o gylis yra 133 cm. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru pjūvyje fiksuotas 0,55 – 1,35 m (H_{abs} 100,81 – 99,82 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

Perkasa Nr.10

Nuėmus 20 – 30 cm storio velėnos ir paviršinio dirvožemio sluoksnį perkastos Š dalyje, kv. A-B/1-2, fiksuota iki 95 cm pločio juodos degėsingos žemės – kultūrinio sluoksnio juosta (žr. nuotr. nr. 29 – 31; brėž. nr. 5). Preparuojant kultūrinį sluoksnį nustatyta, kad ties perkastos Š siena jo storis siekia 7 cm, o einant į P jis suplonėja iki 2 cm ir išnyksta. Likusioje perkastos dalyje kultūrinio sluoksnio neaptikta. Sluoksnyje rastas vienas keramikos lygiu paviršiumi fragmentas (inv. nr. 167). Perkastos PR dalyje, kv. A-B/3-5, 0,25 m gylyje (H_{abs} 109,14 – 108,47 m) atsidengė pilkos žemės (dirvožemio) paviršius, o centrinėje ir rytinėje perkastos dalyse atidengtas įžemis – rausvai gelsvas smėlis su smulkaus žvyro intarpais. Kv. A/5 fiksuota stambaus pilko žvyro dėmė (žr. nuotr. nr. 37, 38). Įsigilinus iki 0,4 m gylio, minėtame kvadrato, nustatyta, kad pilko žvyro sluoksnio storis siekia 15 cm ir jis yra natūralios kilmės. 0,35 – 0,4 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus (H_{abs} 109,91 – 108,26 m) visame perkastos plote atidengtas įžemis (žr. nuotr. nr. 33 – 36).

Siekiant nustatyti ir užfiksuoti giliau esančią stratigrafinę sanklodą su kalamuoju zonu perkastos centrinėje dalyje, ties kv. A-B/3 riba, buvo padarytas gręžinys. Gręžinys buvo daromas iki 2 m gylio. Zonu nustatyta, jog iki 2 m į gylį (nuo 0,5 m iki 2,5 m – 106,15 m H_{abs}) tęsiasi įžeminio gelsvo smėlio sluoksnis (žr. nuotr. nr. 40 – 41).

Po tyrimų perkasa buvo užkasta (žr. nuotr. nr. 43).

Perkastos nr. 10 sienų pjūviai

Perkastos nr. 10 sienos, pradedant nuo ŠV perkastos kampo, pažymėtos taip: Š siena A-B, R – B/1-5, P – B-A ir V – A/5-1. Bendras ploto sienų pjūvių ilgis – 14 m.

Š sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 2 m. Jį sudaro atkarpa A-B (žr. nuotr. 33; brėž. nr. 5). Žemės paviršių pjūvio vietoje dengia iki 5 cm storio velėnos sluoksnis. Giliau yra 10 cm storio pilkos žemės – dirvožemio sluoksnis. Kultūrinis sluoksnis prasideda 0,15 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Jo storis siekia 20 cm. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru įžemyje fiksuotas 0,35 – 0,4 m (H_{abs} 108,96 – 108,9 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

R sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 5 m. Jį sudaro atkarpa B/1-5 (žr. nuotr. nr. 36; brėž. nr. 6). Žemės paviršius pjūvio vietoje nėra lygus – kv. 1 aukštis yra 109,36 m H_{abs} , kv. 3 ribose pakyla iki 109,51 m H_{abs} aukščio, po to tolygiai leidžiasi iki 109,1 m H_{abs} aukščio. Žemės paviršių pjūvio vietoje dengia iki 14 cm storio velėnos sluoksnis. Po juo yra 10 – 28 cm storio pilkos žemės – dirvožemio sluoksnis. Kultūrinis sluoksnis fiksuotas tik kv. 1 ribose 0,22 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Sluoksnis plonėja Š – P kryptimi nuo 12 iki 5 cm storio. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru pjūvyje fiksuotas 0,15 – 0,35 m (H_{abs} 109,12 – 109,1 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

P sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 2 m. Jį sudaro atkarpa B-A (žr. nuotr. 34; brėž. nr. 5). Žemės paviršius pjūvio vietoje nėra lygus – žemėjantis R – V kryptimi nuo 109,1 iki 108,52 m H_{abs} . Žemės paviršių pjūvio vietoje dengia iki 7 cm storio velėnos sluoksnis. Po juo yra iki 16 cm storio pilkos žemės – dirvožemio sluoksnis. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru pjūvyje fiksuotas maždaug 0,3 m (H_{abs} 108,76 – 108,25 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

V sienos pjūvis

Pjūvio ilgis 5 m. Jį sudaro atkarpa A/5-1 (žr. nuotr. 36; brėž. nr. 6). Pjūvio ilgis 5 m. Jį sudaro atkarpa A – 5-1 (žr. nuotr. 27; brėž. nr. 4). Žemės paviršius pjūvio vietoje žemėja Š – P kryptimi nuo 109,25 m H_{abs} iki 108,52 m H_{abs} . Žemės

paviršių pjūvio vietoje dengia iki 5 cm storio velėnos sluoksnis. Giliau yra iki 10 cm storio pilkos žemės - dirvožemio sluoksnis. Kultūrinis sluoksnis fiksuotas tik kv. 1 ribose 0,15 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Sluoksnis plonėja Š – P kryptimi nuo 20 iki 6 cm storio. Įžemis – gelsvas smėlis su rusvu žvyru pjūvyje fiksuotas 0,2 – 0,35 m (H_{abs} 108,85 – 108,29 m) gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus.

Išvados

2013 m. Liškiavos piliakalnyje (3658) vyko geofizikiniai ir detalieji archeologiniai tyrimai. Tyrimų metu piliakalnio aikštelėje buvo atlikti žvalgymai apie 1870 m² dydžio plote, ištirtos dvi 2x5 m dydžio perkastos, iš viso tirtas bendras 20 m² dydžio plotas. Aptiktas 7-105 cm storio I tūkst. po Kr. viduriu - II tūkst. pradžia datuojamas kultūrinis sluoksnis.

Radiokarbono ir paleobotaniniai mėginiai perduoti tyrimams į Lenkijos Mokslų akademijos Archeologijos ir etnologijos institutą. Radiniai perduoti saugojimui į Lietuvos nacionalinį muziejų Vilniuje.

Atlikus tyrimus nustatyta:

1. Žvalgymų metu piliakalnyje buvo atlikti geomagnetiniai tyrimai. Geomagnetinių tyrimų metu aptikta anomalijų rekonstruoto bokšto aplinkoje. Taip pat fiksuotos linijinės ir lokalsios anomalijos – šių anomalijų vietose tirtos perkastos.

2. Piliakalnyje ištirtos dvi 2x5 m dydžio perkastos nr. 9 ir nr.10 (tęsiama anksčiau vykusių archeologinių tyrimų plotų numeracija), iš viso bendras 20 m² plotas. Perkasose fiksuotas nuo 7 iki 105 cm storio I tūkst. po Kr. viduriu - II tūkst. pradžia datuojamas kultūrinis sluoksnis. Tyrimų metu rasta ir inventorinta 181 vnt. radinių, iš jų 6 individualūs radiniai, 167 vnt. lipdytos ir žiestos keramikos šukių, 13 vnt. molio tinko ir 1 vnt. metalo lydymo šlako gabaliukas, gyvūnų kaulų.

3. Archeologinių tyrimų metu, perkasoje nr. 9, įžemio fone fiksuotos 3 duobės, kurios yra pusapvalės arba apskritimo formos, nuo 39x42 iki 52x121 cm skersmens ir nuo 10 iki 105 cm gylio.

1) Duobė nr. 1 aptikta 0,5 m gylyje (H_{abs} 100,99 m) ir yra 52x121 cm dydžio pusapvalės formos su nedegto rausvo molio sluoksniu centrinėje dalyje. Įgilinta iki 105 cm gylio, kraštai nuolaidūs, dugnas plokščias. Duobė užpildyta juoda degėsinga žeme su nedegto molio intarpu viršutinėje dalyje. Duobėje rasta lipdytos keramikos šukių.

2) Duobė nr.2 aptikta 0,6 m gylyje (H_{abs} 100,79 m) ir yra 39x42 cm skersmens, apskritimo formos, plokščiu dugnu, apie 10 cm įgilinta į įžemį. Duobėje archeologinių radinių nerasta.

3) Duobė nr.3. fiksuota 0,55 m gylyje (H_{abs} 100,45 m) ir yra 48x96 cm skersmens, pusapvalės formos. Įgilinta iki 70 cm gylio su nuožulniais kraštais ir pusapvaliu, šiek tiek smailėjančiu dugnu. Duobė užpildyta juoda degėsinga žeme. Duobėje rastos akmeninės trinamosios gornos. Taip pat duobėje aptiktas kaulo rago dirbinio ruošinys, keramikos lygiu ir grublėtu paviršiumi, molio tinko, gyvūnų kaulų.

4. Geomagnetinių tyrimų metu užfiksuotų linijinių struktūrų, spėjamo piliakalnio šlaite buvusio pylimo versija nepasitvirtino. Archeologinių tyrimų metu šioje vietoje užfiksuota geologinė struktūra – įžemio smėlio fone pilkos spalvos žvyro intarpas.

Paminkloauginiai reikalavimai:

Archeologinių tyrimų metu aptiktas kultūrinis sluoksnis savo sudėtimi atitinka jau apibrėžtas Liškiavos piliakalnio (3658) vertingąsias savybes. Naujų mokslinių duomenų, kurie sudarytų pagrindą keisti šiam paminklui dabar galiojančius paminkloauginius reikalavimus, nėra.

Darius Balsas

Individualių radinių sąrašas

1. Verpstuko, suploto cilindro formos, fragmentas. Pagamintas iš rausvos spalvos molio su smulkiomis grūsto akmens priemaišomis. Viena versptuko pusė aprūkusi. Viršutinėse, plokščiosiose dalyse išpaustos apskritimo formos duobutės. Išorinėje briaunoje įrėžti du horizontalūs grioveliai. Pjūvyje kvadrato formos 10x11 mm. Skersmuo 35 mm, skylutės skersmuo 14 mm. Gylis 35 cm, kv. A/2 (nuotr. 44:2).

2. Dirbinys (kaltelis?) geležinis. Pagamintas iš 6x9x63 mm dydžio geležinės juostelės. Vienas galas nusmailintas ir nežymiai atlenktas. Gylis 40 cm, kv. A/2 (nuotr. 45).

3. Verpstukas, suploto cilindro formos. Pagamintas iš rausvos/šviesiai pilkos spalvos molio su smėlio priemaišomis. Viršutinėse, plokščiosiose dalyse išpaustos apskritimo formos duobutės, vienoje pusėje keturios, kitoje – penkios. Išorinėje briaunoje įrėžti du horizontalūs grioveliai. Pjūvyje stačiakampio formos 7x10 mm. Skersmuo 27 mm, skylutės skersmuo 12 mm. Gylis 45 cm, kv. B/5 (nuotr. 44:1).

4. Trinamųjų girnų akmens fragmentas, ovalo formos, pilkos spalvos granitas. Matmenys 57x66x102 mm. Gylis 55 cm, kv. B/5 (nuotr. 46).

5. Kaulo rago dirbinio ruošinys. Ragas ties smaigaliu apipjautas ir nulaužtas. Matomos peilio įpjovos. Matmenys 23x79 mm. Duobė nr. 3, gylis 65 cm, kv. B/4 (nuotr. 47).

6. Trinamosios girkos, pilkos spalvos granitas. Trinamoji dalis ovalo formos 26x53 cm dydžio. Aukštis 22 cm. Duobė nr. 3, gylis 105 cm, kv. B/5 (nuotr. 48).

Buitinės keramikos inventorinė lentelė

Inv. Numeris	Perkasa	Kvadratas	Gylis (cm)	Ker.rūšis	Indo dalis			Sienelės storis (mm)		Pakraštėlis			Dugnas			Priemaišų tipas	Priemaišų dydis			Priemaišų gausumas	Spalva			Svoris (g)	Matmenys (mm)	Ornamentas	Pastabos	Pav.
					Sienelė	Pakraštėlis	Dugnas	Minimalus	Maksimalus	Angos skersmuo (cm)	Aukštis (cm)	Briaunos storis maks (mm)	Dugno skersmuo (cm)	Dugno storis min (mm)	Priedugnio storis maks (mm)		smulkios <2	vidutinės 2-4	stambios >4		Išorė	Vidus	Masė					
7	9	A/4	20	Lyg.	1			6	7						Ak.	1			g	r	s.r	j	9	21x22				
8		A/5	25-30	Gr.	1			13	14						Ak.		1		g	r	j	j	13	30x36				
9		A/5	25-30	Lyg.	1			8	9						Ak.		1	g	r	r	r		12	28x42				
10		A/5	25-30	Lyg.	1			11	13						Ak.		1	l.g	r	r	j		16	32x40				
11		A/5	25-30	Lyg.	1			9	10						Ak.	1		g	r	r	p		11	28x39				
12		A/5	25-30	Lyg.	1			11	12						Ak.		1	l.g	r	r	j		17	32x37				
13		A/5	25-30																								4 smulkios šukės	
14		A/4	30-35	Žiest.		1		5	6		1,4	7			Ak.	1		m	r	r	r	p		33x34		Atlenktas į išorę	50:3	
15		A/4	30-35	Gr.	1			8	9						Ak.		1	m	r	r	j		11	29x33				
16		A/4	30-35	Gr.	1			10	11						Ak.		1	g	r	r	r		7	22x28				
17		A/4	30-35	Lyg.	1			9	10						Ak.		1	g	r	j	j		9	24x36				
18		A/4	30-35																				12			3 smulkio šukės		
19		A/5	30-40	Lyg.	1			7	8						Ak.		1	g	t.r	j	p		14	34x48				
20		A/5	30-40	Gr.	1			8	8						Ak.		1	l.g	p	s.r	p		9	25x41				
21		A/5	30-40	Lyg.	1			8	9						Ak.		1	g	r	j	j/r		11	26x31				
22		A/5	30-40	Lyg.	1			8	8						Ak.		1	g	r/p	s.r	s.r		9	24x33				
23		A/5	30-40	Lyg.	1			7	7						Ak.	1		v	s.r	r	r		9	24x46				
24		A/5	30-40	Lyg.		1		6	6			7			Ak.	1		m	s.r	s.r	s.r		6	22x29		Atlenktas į vidų	50:4	
25		A/5	30-40	Lyg.	1			8	9						Ak.		1	g	r	p	r		11	19x37				
26		A/5	30-40	Lyg.	1			7	8						Ak.	1		v	s.r	s	p		5	26x32				
27		A/5	30-40	Gr.	1			9	10						Ak.		1	g	j	r	r		6	25x30				
28		A/5	30-40	Gr.	1			8	11						Ak.		1	g	s.r	j	s.r/j		7	19x37				
29		A/5	30-40																				31			8 smulkio šukės		
30		A/1	35-40	Gr.	1			6	11						Ak.		1	g	p	s.r	j		9	28x31				
31		A/1	35-40	Lyg.	1			8	9						Ak.		1	g	s.r	s.p	p		8	30x31				
32		A/1	35-40	Lyg.	1			9	10						Ak.	1		g	r	r	j		16	35x41				
33		A/1	35-40	Gr.	1			10	16						Ak.		1	v	p	r	p		14	40x47				
34		A/1	35-40																				35			10 smulkių šukių		
35		A/2	35-40	Gr.	1			12	15						Ak.	1		g	p	p	p		15	26x40				
36		A/2	35-40	Lyg.	1			7	7						Ak.	1		m	s.r	s.r	s.r		7	28x32				
37		A/2	35-40	Gr.	1			8	11						Ak.	1		g	r	s.p	s.p		10	29x37				
38		A/2	35-40	Gr.	1			9	10						Ak.		1	l.g	r	t.r	j		7	22x30				
39		A/2	35-40	Žiest.		1		6	7		1,1	9			Ak.	1		m	r	r	j		7	18x27		Atlenktas į išorę	50:1	
40		A/2	35-40	Gr.	1			5	6						Ak.	1		v	r	r	p		5	23x30				
41		A/2	35-40																				6			3 smulkios šukės		
42		A/3	35-40	Lyg.	1			12	13						Ak.		1	l.g	r	r	j		16	25x35				
43		A/3	35-40	Gr.	1			11	14						Ak.		1	g	r	r	r		12	29x33				
44		A/3	35-40	Lyg.	1			8	9						Ak.	1		m	r	p	s.r		7	30x31				
45		A/3	35-40																				10			4 smulkio šukės		

46		B/2	35-40																			12			4 smulkios šukės	
47		B/3	35-40																			1			1 smulki šukė	
48		B/4	35-40	Gr.	1		12	14																		
49		B/4	35-40	Lyg.		1	5	6																		
50		B/4	35-40																							
51		B/5	35-40	Lyg.	1		9	10																		
52		B/5	35-40	Gr.	1		8	11																		
53		B/5	35-40	Lyg.	1		8	8																		
54		B/5	35-40	Gr.	1		9	11																		
55		B/5	35-40	Gr.	1		10	11																		
56		B/5	35-40	Gr.	1		6	11																		
57		B/5	35-40	Gr.	1		6	7																		
58		B/5	35-40	Gr.	1		10	12																		
59		B/5	35-40	Gr.	1		9	10																		
60		B/5	35-40																							
61		A/4	35-50	Gr.	1		6	7																		
62		A/4	35-50	Gr.	1		10	11																		
63		A/4	35-50																							
64		B/1	40-45	Gr.	1		8	9																		
65		B/1	40-45	Gr.	1		8	8																		
66		B/1	40-45	Lyg.	1		10	11																		
67		A/1	40-50	Lyg.	1		9	10																		
68		A/1	40-50	Gr.	1		10	11																		
69		A/1	40-50																							
70		A/2	40-50	Lyg.		1	7	8																		
71		A/2	40-50	Gr.	1		9	10																		
72		A/2	40-50	Lyg.	1		7	8																		
73		A/2	40-50	Gr.	1		9	12																		
74		A/2	40-50																							
75		B/4	40-50	Gr.	1		10	11																		
76		B/4	40-50	Gr.	1		8	8																		
77		B/4	40-50	Lyg.	1		7	7																		
78		B/4	40-50	Gr.	1		5	6																		
79		B/4	40-50																							
80		A/3	40-55	Gr.	1		7	10																		
81		A/3	40-55																							
82		B/1	40-55	Lyg.	1		10	11																		
83		B/1	40-55	Gr.	1		10	11																		
84		B/1	40-55	Gr.	1		11	12																		
85		B/3	40-55	Lyg.	1		11	12																		
86		B/3	40-55	Gr.	1		14	15																		
87		B/3	40-55	Gr.	1		8	9																		
88		B/3	40-55	Lyg.	1		13	16																		
89		B/3	40-55	Gr.	1		9	11																		
90		B/3	40-55																							
91		A/5	40-60	Gr.	1		9	10																		
92		A/5	40-60	Gr.	1		8	9																		
93		A/5	40-60	Gr.	1		10	13																		
94		A/5	40-60	Gr.	1		8	9																		
95		A/5	40-60	Gr.		1	7	8																		
96		A/5	40-60	Gr.		1	8	8																		
97		A/5	40-60	Gr.	1		8	9																		
98		A/5	40-60	Lyg.	1		7	7																		

99	A/5	40-60	Lyg.	1			9	11							Ak.		1		g	s.r	s.r	p	16	37x38		
100	A/5	40-60	Gr.	1			8	9							Ak.		1		g	s.r	s.r/j	j	13	32x44		
101	A/5	40-60	Gr.	1			7	9							Ak.		1		l.g	r	j	j	15	27x46		
102	A/5	40-60	Lyg.	1			6	7							Ak.		1		l.g	r	r	r	9	28x48		
103	A/5	40-60	Gr.	1			10	13							Ak.				g	s.r	s.r	j	14	34x38		
104	A/5	40-60	Lyg.			1	6	7				9	14	Ak.	1			m	r	p	p	19	36x44			
105	A/5	40-60	Gr.	1			10	11							Ak.		1		g	r	r	j	13	27x41		
106	A/5	40-60	Lyg.	1			8	9							Ak.	1		m	s.r	s.r	s.r	11	33x38			
107	A/5	40-60	Gr.	1			10	11							Ak.		1		l.g	j	r	p	13	33x44		
108	A/5	40-60	Gr.	1			8	9							Ak.		1		g	r	r	j	12	20x44		
109	A/5	40-60	Gr.	1			11	14							Ak.		1		l.g	t.r	s.p	p	12	21x41		
110	A/5	40-60	Lyg.		1		7	8			7				Ak.			1	v	j	s.p	j	9	23x28	Tiesus	50:9
111	A/5	40-60	Gr.	1			10	11							Ak.			1	g	r	t.r	r/t.r	12	32x32		
112	A/5	40-60	Gr.	1			8	9							Ak.			1	g	p	s.r	j	11	30x34		
113	A/5	40-60	Gr.	1			10	11							Ak.		1		g	r	j	j	34	41x59		
114	A/5	40-60																					76		15 smulkių šukių	
115	B/5	40-60	Gr.	1			9	10							Ak.			1	g	r	r	p	34	34x66		
116	B/5	40-60	Gr.	1			11	12							Ak.		1		g	r	r	p	31	43x64		
117	B/5	40-60	Gr.	1			10	12							Ak.			1	g	r	r	p	25	45x55		
118	B/5	40-60	Gr.	1		1	9	9			7	18	Ak.				1	g	r	r	p	31	34x60	Su kojele	49:1	
119	B/5	40-60	Gr.	1		1	7	8			10	15	Ak.				1	m	r	r	p	27	39x46	Su kojele	49:2	
120	B/5	40-60	Lyg.	1			12	13							Ak.			1	g	r	r	j	25	32x42		
121	B/5	40-60	Gr.	1			8	9							Ak.			1	g	r	r	p	17	36x37		
122	B/5	40-60	Gr.		1		8	9			8				Ak.			1	g	r/j	r	j/r	16	31x38	Tiesus	
123	B/5	40-60	Gr.	1			10	13							Ak.			1	g	r	r	p	15	34x39		
124	B/5	40-60	Lyg.	1			10	12							Ak.			1	v	r	r	p	16	36x38		
125	B/5	40-60	Gr.	1			7	8							Ak.			1	g	r	r	r	11	38x40		
126	B/5	40-60	Gr.	1			10	11							Ak.			1	g	r	t.r	p	12	25x36		
127	B/5	40-60	Gr.	1			7	9							Ak.	1			m	r	p	p	12	27x48		
128	B/5	40-60	Lyg.	1			6	8							Ak.			1	v	t.r	p	p	11	33x36		
129	B/5	40-60	Lyg.	1			9	10							Ak.	1			m	r	s.r	p	9	23x41		
130	B/5	40-60	Gr.	1			9	12							Ak.			1	l.g	p	t.r	p	20	35x51		
131	B/5	40-60	Gr.	1			8	9							Ak.			1	l.g	s.r	s.r	j	10	24x43		
132	B/5	40-60																					40		7 smulkios šukės	
133	B/4	55-60	Gr.	1			10	17							Ak.			1	g	r	j/r	p	86	67x78		51:5
134	B/4	55-60	Gr.			1	8	9			16	14	18	Ak.				1	l.g	r	r	r	85	41x100	Pabarstymas	
135	B/4	55-60	Gr.	1			9	10							Ak.			1	g	r	r	p	52	62x65		51:4
136	B/4	55-60	Gr.	1			8	11							Ak.			1	g	r	r	p	35	49x62		51:6
137	B/4	55-60	Gr.	1			9	10							Ak.			1	g	r	r	p	20	33x51		
138	B/4	55-60	Gr.	1			8	9							Ak.			1	g	r	j	j	20	39x61		
139	B/4	55-60	Gn.	1			8	9							Ak.			1	m	r	r	p	11	30x33	Gnaibymų eilės	51:7
140	B/4	55-60	Gr.	1			9	10							Ak.			1	g	p	s.r	j	26	41x54		
141	B/4	55-60	Gr.	1			14	16							Ak.	1			m	p	s.r	p	24	37x54		
142	B/4	55-60	Lyg.	1			8	9							Ak.			1	g	r	j	r	14	28x52		
143	B/4	55-60	Lyg.	1			7	8							Ak.	1			m	r	r	r	11	25x39		
144	B/4	55-60	Gr.	1			10	11							Ak.			1	g	r	j	j	11	26x40		
145	B/4	55-60																					28		7 smulkios šukės	
146	A/1	55-65	Lyg.	1			11	13							Ak.			1	l.g	s.r	r	p	25	38x45		
147	A/1	55-65	Gr.	1			10	15							Ak.	1			g	r	r	r	33	36x64		51:8
148	A/1	55-65	Gr.	1			10	12							Ak.			1	l.g	s.r	s.r	j	16	32x35	3 smulkios šukės	
149	B/5	60-70	Gr.	1			11	12							Ak.			1	g	r	j	j	11	26x33		
150	B/5	60-70	Gr.	1			9	10							Ak.			1	g	r	j	j	6	23x30		
151	B/5	60-70	Gr.		1		9	11							Ak.			1	g	sr/j	s.r	j	10	50x85	Tiesus	50:8

152		A/5	60-80	Gr.	1		9	10							Ak.		1		g	r	r	r	13	29x40		
153		A/5	60-80	Gr.	1		8	11							Ak.		1		l.g	s.p	j	j	21	38x41		
154		A/5	60-80	Gr.	1		13	14							Ak.		1		l.g	r	r	j	16	25x42		
155		A/5	60-80																				47		17 smukių šukių	
156		A/2	65-75	Lyg.	1		7	8							Ak.		1		m	r	r	r	7	25x34		
157		A/2	65-75	Gr.	1		11	12						21	Ak.		1		l.g	r	r	r	129	77x96		49:3
158		Duobė nr.1 B/1-2	65-75	Lyg.	1		7	8							Ak.	1			m	j	s.r	p	8	28x44		
159		Duobė nr.1 B/1-2	65-75																				4		2 smulkios šukės	
160		Duobė nr.3 B/4-5	65	Gr.	1		10	12							Ak.		1		g	r	r	r	25	43x48		
161		Duobė nr.3 B/4-5	65	Gr.	1		10	11							Ak.		1		l.g	s.r	s.r	s.r	23	38x53		
162		Duobė nr.3 B/4-5	65	Lyg.	1		8	9							Ak.	1			m	r	j	j	26	47x54		
163		Duobė nr.3 B/4-5	65	Lyg.	1		8	10							Ak.		1		m	s.r	s.r	s.r	21	34x53		
164		Duobė nr.3 B/4-5	65	Gr.	1		13	15							Ak.		1		g	t.r	p	p	21	30x35		
165		Duobė nr.3 B/4-5	65																				24		4 smulkios šukės	
166		Atsitiktinis		Gr.	1		5	6							Ak.		1		g	r	j	j	5	20x25		
167	10	A/1	35	Lyg.	1		7	8							Ak.	1			g	r	r	r	5	23x26		

Lentelėje nurodomų raidžių reikšmė

Keramikos rūšis:

Lipdyta

Gl. – gludinta
Gn. – gnaibyta
Gr. – grublėta
Kr. – kruopėta
Lyg. – lygiu paviršiumi
Žiest. - žiesta

Priemaišų gausumas:

m – mažai
l.m – labai mažai
v – vidutiniškai
g – gausu
l.g – labai gausu

Keramikos spalva:

t.p – tamsiai pilka
s.p – šviesiai pilka, pilkšva
p – pilka
j - juoda
r – ruda, rusva
s.r – šviesiai ruda, rusva
t.r – tamsiai ruda

Apdegusio molio tinko fragmentų inventorinė lentelė

eilės numeris	Inv. Numeris	Perkasa	Kvadratas	Gylis	Fragmentų kiekis	Svoris (g)	Ypatingos žymės	Pav.
1	168	9	A/5	25-30	1	11		
2	169		A/5	30-40	2	14		
3	170		A/3	35-40	4	12		
4	171		A/4	35-50	1	2		
5	172		B/1	40-45	1	12	Apdegęs	
6	173		B/4	40-50	3	15	Vienas fragmentas apdegęs	
7	174		A/3	40-55	2	6		
8	175		B/2	40-55	1	4		
9	176		B/3	40-55	4	11		
10	177		B/5	40-60	1	87	Fragmentas su vienu lygiu paviršiumi	52
11	178		B/5	60-70	2	5		
12	179		B/1-2	65-75	1	6		
13	180		Duobė nr.3 B/4-5	85	1	2		
	Iš viso				24	187		

Metalo lydimo šlako inventorinė lentelė

Pav.	Ypatingos žymės	Svoris (g)	Spalva	Matmenys (cm)	Metaly lydymo produkto fragmento aprašymas	Gylis	Kvadratas	Perkasa	Inv. Numeris	Eilės numeris
53	Išorė apsilydžiusi, vidus šiurkštus ir korėtas	90	Juodo, rudo atspalvio	4,8x6,7	Šlakas sunkusis	40-55	A/3	9	181	1

Gyvūnų kaulų inventorinė lentelė

Eilės numeris	Perkasa	Kvadratas	Gylis	Aprašymas
1	9	A/5	25-30	Smulkaus atrajotojo (avies/ožkos arba stirnos) krūtinės slankstelio kūno fragmentas.
2		A/5	30-40	Briedžio viršutinio žandikaulio krūminio danties fragmentas. Kiaulės(?) alkūnkaulio fragmentas. Vamzdinio kaulo fragmentas.
3		B/3	35-40	Smulkaus atrajotojo vamzdinio kaulo kapotas fragmentas.
4		B/5	35-40	Briedžio viršutinio žandikaulio priekinio krūminio danties dalis. Stambaus atrajotojo alkūnkaulio kūno dalis, kiršta iš abiejų pusių, kairės kojos.
5		A/4	35-50	Kiaulės apatinio žandikaulio dalis, kairės pusės. M ₂ visai nenutrintas. Atrajoto elninių šeimos pėdos fragmento dalis.
6		B/1	40-45	Smulkaus atrajotojo juosmens slankstelio kūno dalis.
7		A/1	40-50	Nenustatytas slankstelio fragmentas.
8		B/4	40-50	Kapoti vamzdinių kaulų fragmentai – 2. Krūtinės slankstelio disko dalis. Nenustatyti smulkūs 2 fragmentai.
9		A/3	40-55	Vamzdinio kaulo kapotas fragmentas.
10		B/3	40-55	Šamo slankstelis. Elnio pirmas pirštakaulis. Elnio šokikaulio dalis, kairės kojos. Briedžio riešo kauliukas.
11		A/5	40-60	Atrajotojo kapotas apatinio žandikaulio fragmentas. Kapotas šonkaulio fragmentas. Dubens kaulo fragmentas. Du nenustatyti fragmentai.
12		B/5	40-60	Briedžio apatinio žandikaulio dešinės pusės dalis. Briedžio blauzdikaulio proksimalinė dalis, kairė koja. Stambaus atrajotojo kulnakaulio dalis, dešinė koja. Kapotas vamzdinio kaulo fragmentas, nedidelis.
13		B/3	55-60	Briedžio(?) mentės fragmentas, kapotas. Atrajotojo vamzdinio kaulo kapotas fragmentas. Kiaulės dubens fragmentas

14	B/4	55-60	Briedžio jauno amžiaus viršutinio žandikaulio P². Briedžio kulnakaulio kūnas, kirstas nuo viršutinės dalies, dešinė koja. Elnio pirmojo pirštakaulio fragmentas. Bd – 2,28. Atrajotojo kapoti keturi vamzdinio kaulo fragmentai. Paršiuko (jauno amžiaus) kaukolės fragmentas Kiaulės alkūnkaulio kūnas. Kiaulės viršutinio žandikaulio dalis P⁴ nesiekia trinamojo paviršiaus. Dešinės pusės. Galvijo stipinkaulio kapotas fragmentas.
15	A/5	60-80	Bebro šlaunikaulio kūnas kairė koja. Stambaus atrajotojo šlaunikaulio kapotas fragmentas, kairė koja. Briedžio II pirštakaulis. Briedžio pėdos kapoto fragmento dalis. Stambaus atrajotojo kulnakaulio fragmentas, kirstas nuo kūno pusės, šiek tiek degintas. Trys vamzdinių kaulų kapoti fragmentai. Vienas elnio pirštakaulio fragmentas. Elnio šonkaulio kapotas fragmentas.
16	A/2	65-75	Galvijų petikaulio distalinė dalis, kiršta nuo kūno pusės, kairė koja. Ožkos dubens kaulo fragmentas su šuns kandimo žymėmis iš abiejų pusių.
17	Duobė nr. 3 B/4-5	65	Jauno amžiaus briedžio naga. Atrajotojo kapoti vamzdinio kaulo fragmentai (5). Du nenustatyti fragmentai.

Medžiagą parengė prof. dr. Linas Daugnora
 KU BRIAI Bioarcheologijos laboratorija

Nuotraukų sąrašas

1. Perkastos nr. 9 vieta prieš pradėdant tyrimus iš R.
2. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,2 – 0,25 m.
3. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,2 – 0,25 m.
4. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,25 – 0,35 m.
5. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,25 – 0,35 m.
6. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,3 – 0,4 m.
7. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,3 – 0,4 m.
8. Perkasa nr. 9, kv. B/1-2, gyl. 0,4 m molio tinko koncentracija *in situ* iš V.
9. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,35 – 0,5 m.
10. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,35 – 0,5 m.
11. Perkasa nr. 9, kv. A/1-2, gyl. 0,45m apdegusių akmenų koncentracija *in situ* iš V.
12. Perkasa nr. 9, kv. B/1-2, gyl. 0,5 m duobė nr. 1 iš R.
13. Perkasa nr. 9, kv. B/1-2, gyl. 1,35 m, duobės nr. 1 pjūvis iš V.
14. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,5 – 1,35 m.
15. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,5 – 1,35 m.
16. Perkasa nr. 9, kv. A-B/4-5, gyl. 0,5 m iš R.
17. Perkasa nr. 9, kv. A-B/3-5, gyl. 0,5 m iš V.
18. Perkasa nr. 9, kv. B/3, gyl. 0,55 m duobė nr. 2 iš R.
19. Perkasa nr. 9, kv. B/3, gyl. 0,75 m, duobės nr. 2 pjūvis A – A₁ iš V.
20. Perkasa nr. 9, kv. B/4-5, gyl. 0,7 m duobė nr. 3 iš R.
21. Perkasa nr. 9, kv. B/4-5, gyl. 1,3 m, duobės nr. 3 pjūvis iš R.
22. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 1,1 – 1,4 m.
23. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 1,1 – 1,4 m.
24. Perkastos nr. 9 Š sienos pjūvis, kv. A-B/1 iš P.
25. Perkastos nr. 9 R sienos pjūvis, kv. B/1-5 iš V.
26. Perkastos nr. 9 P sienos pjūvis, kv. B-A/5 iš Š.
27. Perkastos nr. 9 V sienos pjūvis, kv. A/5-1 iš R.
28. Perkastos nr. 10 vieta prieš pradėdant tyrimus iš P.
29. Perkasa nr. 10 iš P, gyl. 0,2 – 0,25 m.
30. Perkasa nr. 10 iš Š, gyl. 0,1 – 0,3 m.
31. Perkasa nr. 10, kv. A-B/1, gyl. 0,25 m iš V.
32. Perkasa nr. 10, kv. A-B/3-5, gyl. 0,1 – 0,3 m iš V.
33. Perkasa nr. 10 iš P, gyl. 0,55 – 0,7 m.

34. Perkasa nr. 10 iš Š, gyl. 0,55 – 0,7 m.
35. Perkasa nr. 10 iš R, gyl. 0,55 – 0,7 m.
36. Perkasa nr. 10 iš V, gyl. 0,35 – 0,7 m.
37. Perkasa nr. 10, kv. A-B/5, gyl. 0,35 m žvyro dėmė iš V.
38. Perkasa nr. 10, kv. A-B/5, gyl. 0,35 m žvyro dėmės pjūvis iš P.
39. Perkasa nr. 10, kalamas zondas iš P.
40. Perkasa nr. 10, zondo stulpelis iš iki 1,5 m gylio.
41. Perkasa nr. 10, zondo stulpelis iš iki 2,5 m gylio.
42. Perkastos nr. 9 vieta po tyrimų iš ŠR.
43. Perkastos nr. 10 vieta po tyrimų iš PR.
44. Verpstukai. 1 – inv. nr. 3; 2 – inv. nr. 1.
45. Geležinis dirbinys (kaltelis?). inv. nr. 2.
46. Trinamųjų girnų akmuo. inv. nr. 4.
47. Kaulo rago dirbinio ruošinys. inv. nr. 5.
48. Trinamosios girtos. inv. nr. 5.
49. Keramika – dugnai. 1 – inv. nr. 118; 2 – inv. nr. 119; 3 – inv. nr. 157.
50. Keramika – pakraštėliai. 1 – inv. nr. 39; 2 – inv. nr. 49; 3 – inv. nr. 14; 4 – inv. nr. 24; 5 – inv. nr. 70; 6 – inv. nr. 95; 7 – inv. nr. 96; 8 – inv. nr. 151; 9 – inv. nr. 110.
51. Keramika – sienelės. 1 – inv. nr. 52; 2 – inv. nr. 89; 3 – inv. nr. 91; 4 – inv. nr. 135; 5 – inv. nr. 133; 6 – inv. nr. 136; 7 – inv. nr. 139; 8 – inv. nr. 147.
52. Molio tinkas. inv. nr. 177.
53. Metalų lydymo šlakas. inv. nr. 181

Nuotraukos

1. Perkastos nr. 9 vieta prieš pradedant tyrimus iš R

2. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,2 – 0,25 m

3. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,2 – 0,25 m

4. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,25 – 0,35 m

5. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,25 – 0,35 m

6. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,3 – 0,4 m

7. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,3 – 0,4 m

8. Perkasa nr. 9, kv. B/1-2, gyl. 0,4 m molio tinko koncentracija *in situ* iš V

9. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,35 – 0,5 m

10. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,35 – 0,5 m

11. Perkasa nr. 9, kv. A/1-2, gyl. 0,45m apdegusių akmenų koncentracija *in situ* iš V

12. Perkasa nr. 9, kv. B/1-2, gyl. 0,5 m duobė nr. 1 iš R

13. Perkasa nr. 9, kv. B/1-2, gyl. 1,35 m, duobēs nr. 1 pjūvis iš V

14. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 0,5 – 1,35 m

15. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 0,5 – 1,35 m

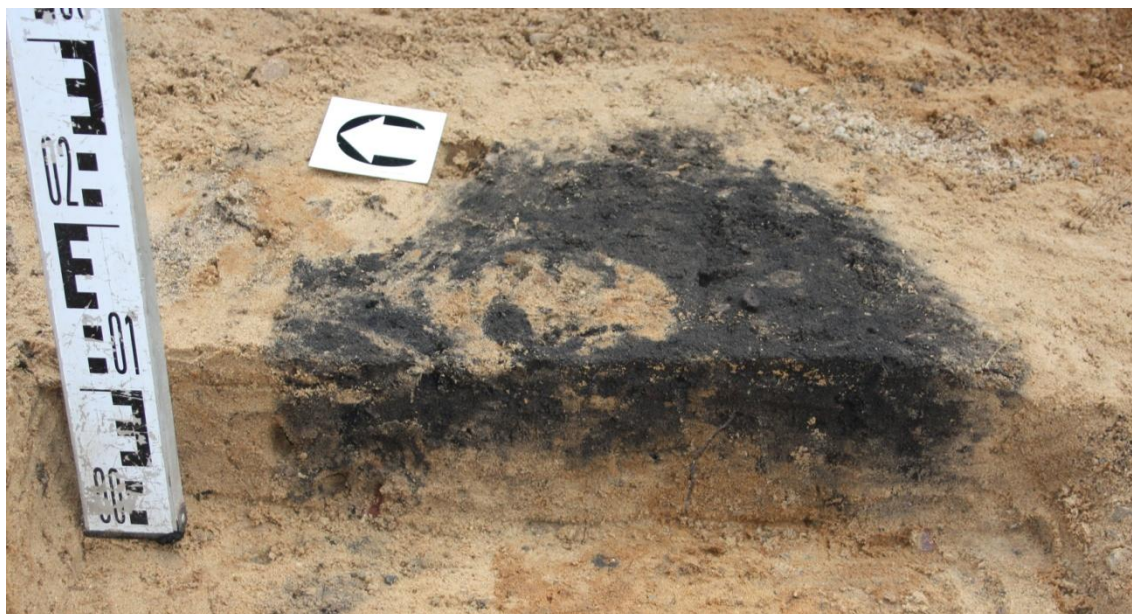
16. Perkasa nr. 9, kv. A-B/4-5, gyl. 0,5 m iš R

17. Perkasa nr. 9, kv. A-B/3-5, gyl. 0,5 m iš V

18. Perkasa nr. 9, kv. B/3, gyl. 0,55 m duobė nr. 2 iš R

19. Perkasa nr. 9, kv. B/3, gyl. 0,75 m, duobēs nr. 2 pjūvis A – A₁ iš V

20. Perkasa nr. 9, kv. B/4-5, gyl. 0,7 m duobė nr. 3 iš R

21. Perkasa nr. 9, kv. B/4-5, gyl. 1,3 m, duobēs nr. 3 pjūvis iš R

22. Perkasa nr. 9 iš P, gyl. 1,1 – 1,4 m

23. Perkasa nr. 9 iš Š, gyl. 1,1 – 1,4 m

24. Perkastos nr. 9 Š sienos pjūvis, kv. A-B/1 iš P

25. Perkastos nr. 9 R sienos pjūvis, kv. B/1-5 iš V

26. Perkastos nr. 9 P sienos pjūvis, kv. B-A/5 iš Š

27. Perkasos nr. 9 V sienos pjūvis, kv. A/5-1 iš R

28. Perkasos nr. 10 vieta prieš pradant tyrimus iš P

29. Perkasa nr. 10 iš P, gyl. 0,2 – 0,25 m

30. Perkasa nr. 10 iš Š, gyl. 0,1 – 0,3 m

31. Perkasa nr. 10, kv. A-B/1, gyl. 0,25 m iš V

32. Perkasa nr. 10, kv. A-B/3-5, gyl. 0,1 – 0,3 m iš V

33. Perkasa nr. 10 iš P, gyl. 0,55 – 0,7 m

34. Perkasa nr. 10 iš Š, gyl. 0,55 – 0,7 m

35. Perkasa nr. 10 iš R, gyl. 0,55 – 0,7 m

36. Perkasa nr. 10 iš V, gyl. 0,35 – 0,7 m

37. Perkasa nr. 10, kv. A-B/5, gyl. 0,35 m žvyro dėmė iš V

38. Perkasa nr. 10, kv. A-B/5, gyl. 0,35 m žvyro dėmės pjūvis iš P

39. Perkasa nr. 10, kalamas zondas iš P

40. Perkasa nr. 10, zondo stulpelis iš iki 1,5 m gylio

41. Perkasa nr. 10, zondo stulpelis iš iki 2,5 m gylio

42. Perkastos nr. 9 vieta po tyrimų iš ŠR

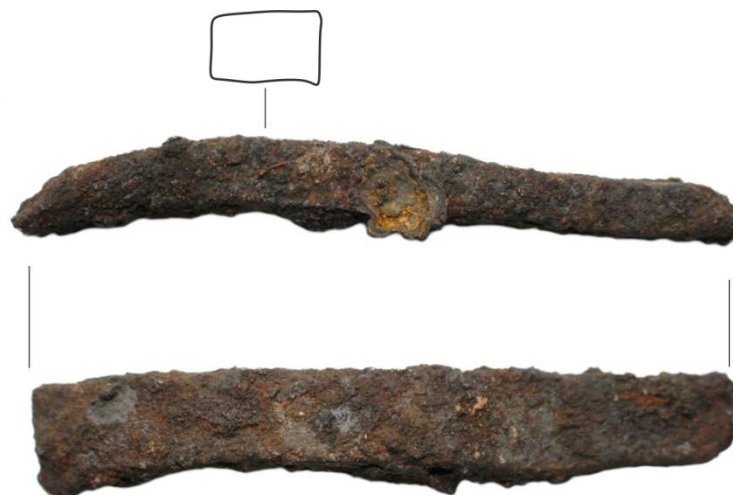

43. Perkastos nr. 10 vieta po tyrimų iš PR

44. Verpstukai

1 – inv. nr. 3; 2 – inv. nr. 1

45. Geležinis dirbinys (kaltelis?)

inv. nr. 2

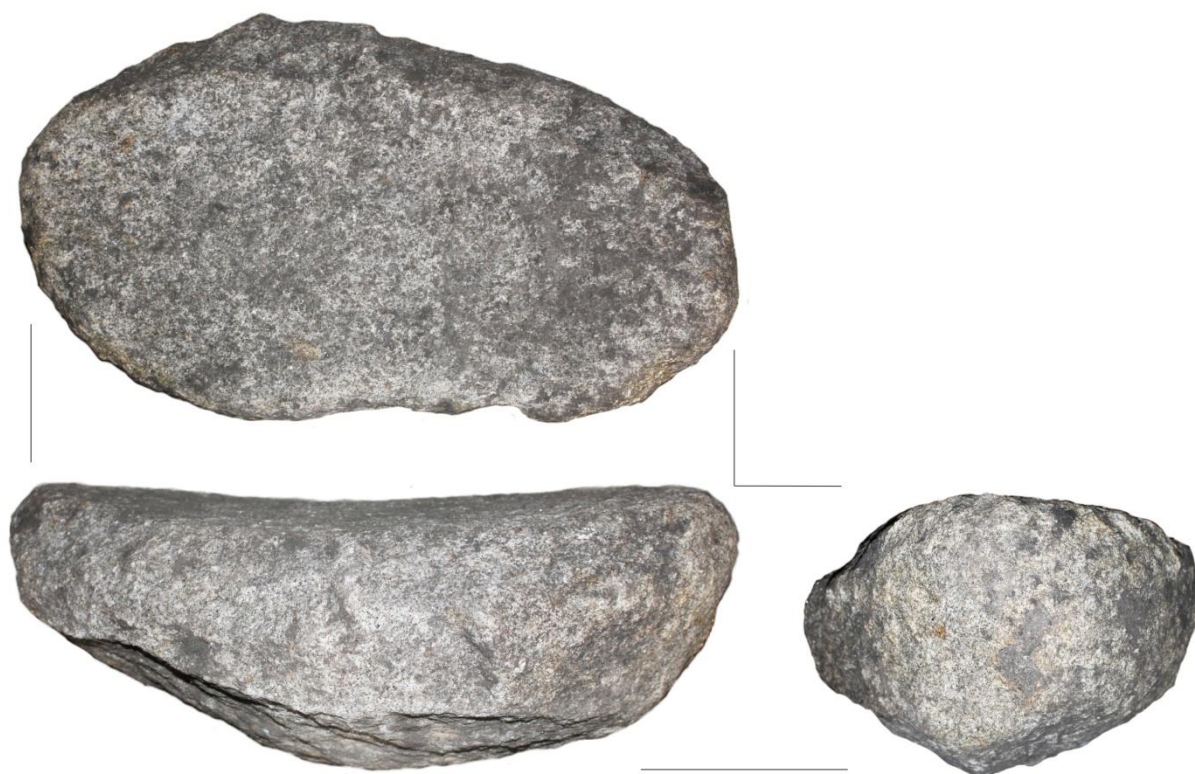
4cm

46. Trinamųjų girnų akmuo
inv. nr. 4

4cm

47. Kaulo rago dirbinio ruošinys
inv. nr. 5

48. Trinamosios girnos
inv. nr. 5

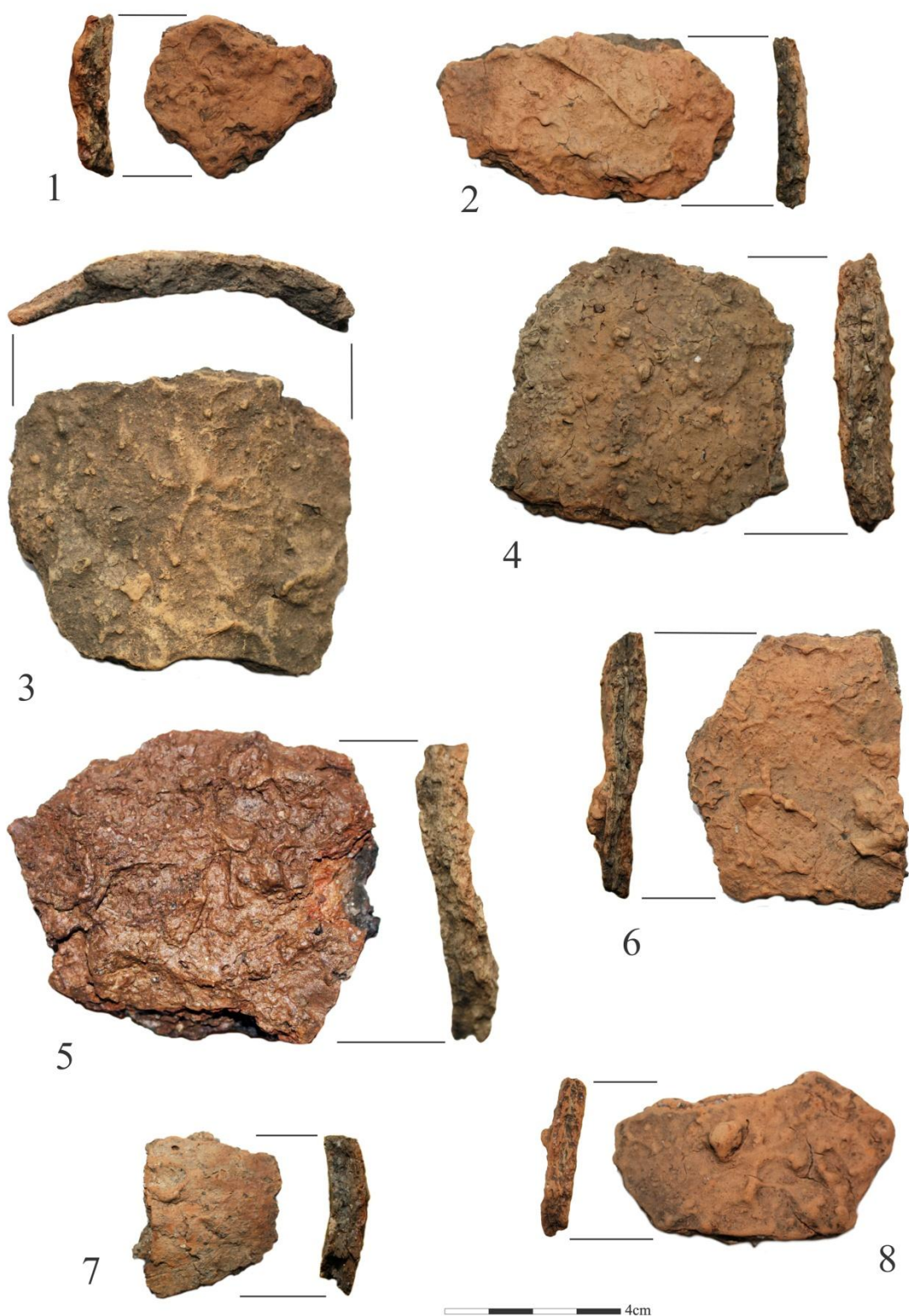

49. Keramika - dugnai
1 – inv. nr. 118; 2 – inv. nr. 119; 3 – inv. nr. 157.

50. Keramika – pakraštėliai

1 – inv. nr. 39; 2 – inv. nr. 49; 3 – inv. nr. 14; 4 – inv. nr. 24; 5 – inv. nr. 70; 6 – inv. nr. 95; 7 – inv. nr. 96; 8 – inv. nr. 151; 9 – inv. nr. 110.

51. Keramika – sienelēs

1 – inv. nr. 52; 2 – inv. nr. 89; 3 – inv. nr. 91; 4 – inv. nr. 135; 5 – inv. nr. 133; 6 – inv. nr. 136; 7 – inv. nr. 139; 8 – inv. nr. 147.

52. Molio tinkas
inv. nr. 177

53. Metalo lydimo šlakas
inv. nr. 181

Planų ir brėžinių sąrašas

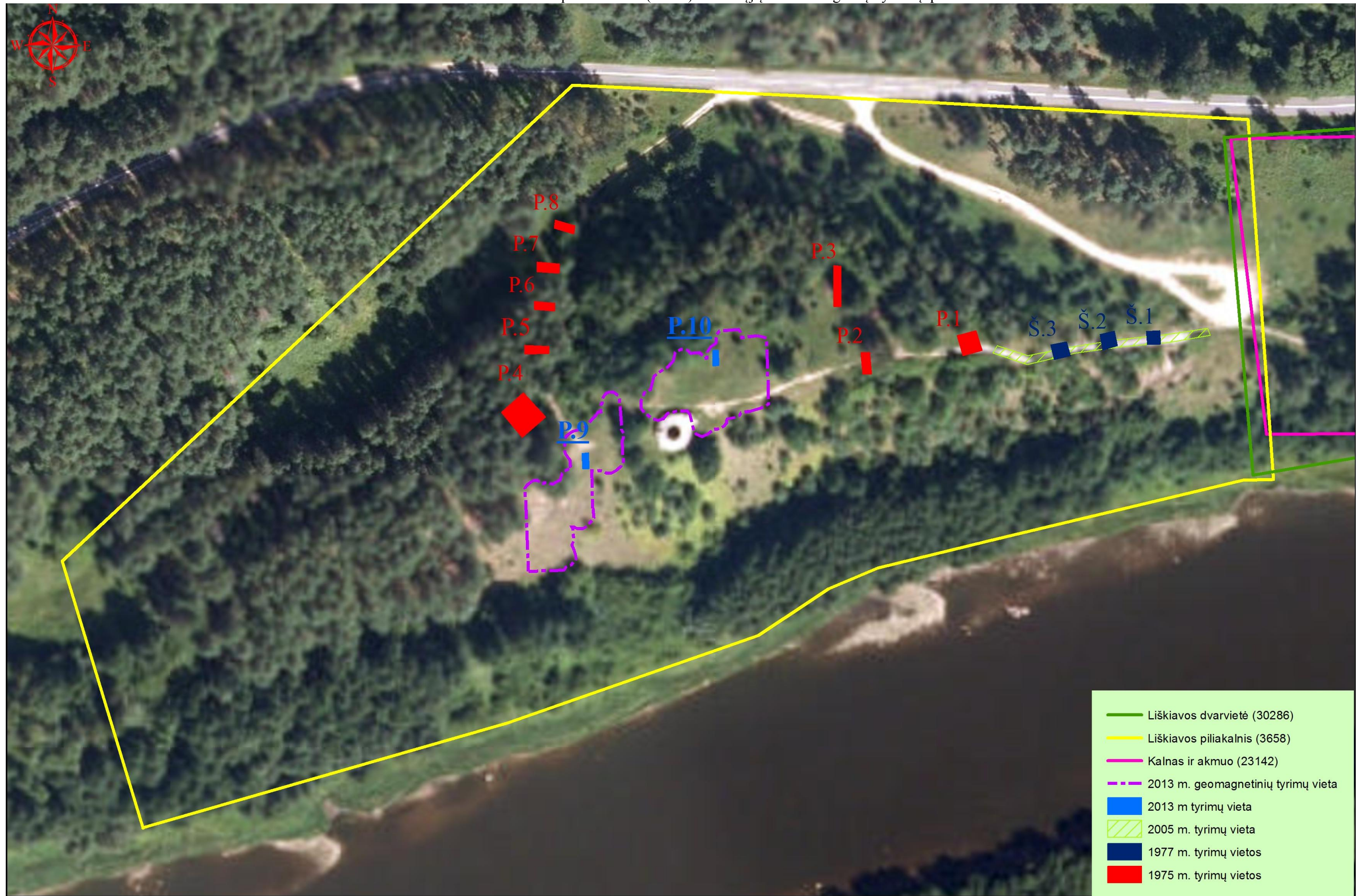
Planai:

1. Planas nr. 1. Liškiavos piliakalnio (3658) detaliųjų archeologinių tyrimų planas.
2. Planas nr. 2. Liškiavos piliakalnio (3658) skaitmeninis reljefo modelis.
3. Planas nr. 3. Liškiavos piliakalnio (3658) aerofotonuotrauka su magnetinio lauko intensyvumo matavimo duomenimis.
4. Planas nr. 4. Liškiavos piliakalnio (3658) magnetinių anomalijų lokalizacija ir interpretacija.
5. Planas nr. 5. Liškiavos piliakalnio (3658) magnetinių anomalijų ir tirtų perkasų suvestinis planas.

Brėžiniai:

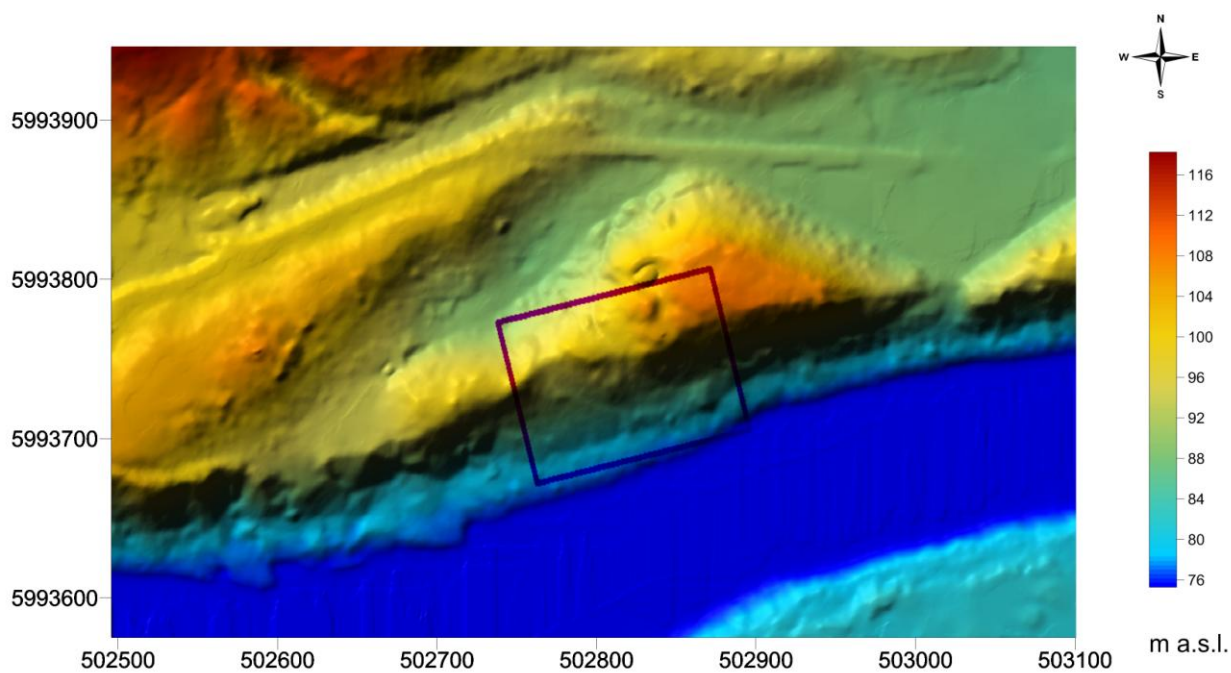
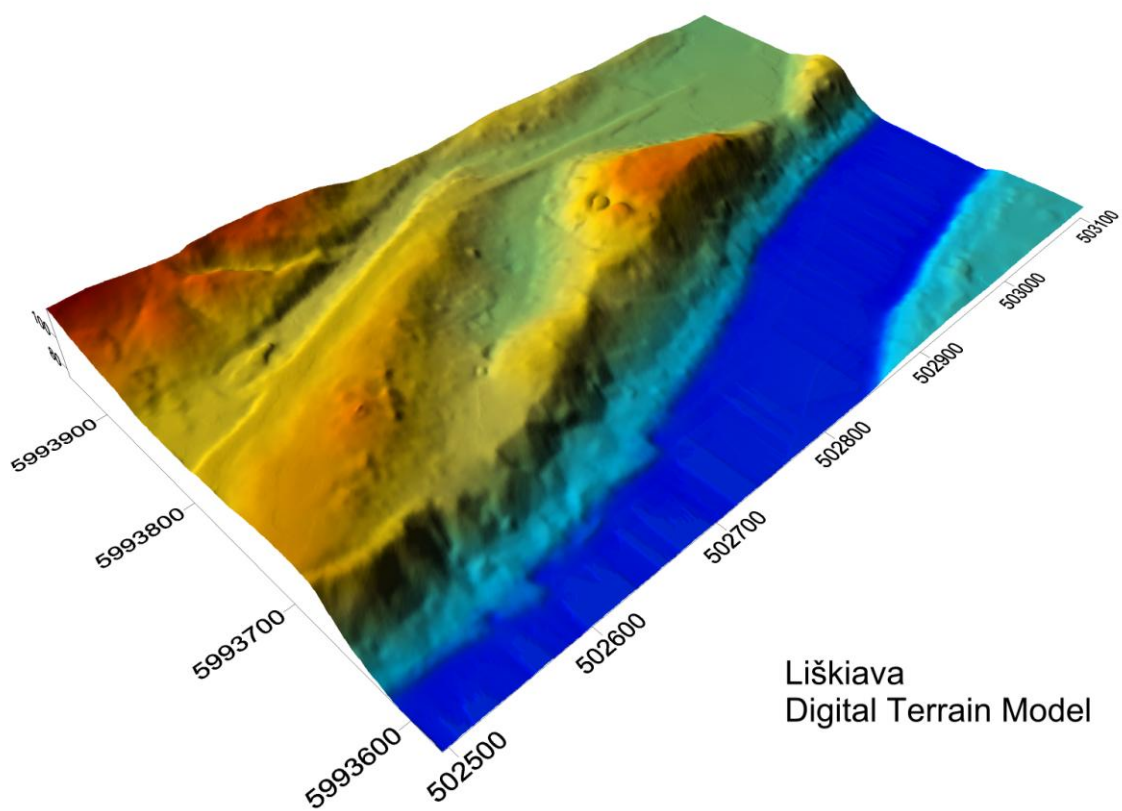
1. Brėžinys nr. 1. Perkamos nr. 10 planas, gylis 0,2 - 0,25 m (Habs 101,25 - 100,7 m). Perkamos nr. 9 planas, gylis 0,25 - 0,45 m (Habs 100,9 - 100,64 m). M 1:20.
2. Brėžinys nr. 2. Perkamos nr. 9 planas, gylis 0,3 - 0,55 m (Habs 100,8 - 100,55 m). Perkamos nr. 9 planas, gylis 0,5 - 1,35 m (Habs 100,8 - 100,09 m). Duobės nr. 1 pjūvis A - A₁. M 1:20.
3. Brėžinys nr. 3. Perkamos nr. 9 Š sienelės pjūvis, kv. A-B/1. Perkamos nr. 9 P sienelės pjūvis, kv. B-A/5. M 1:20.
4. Brėžinys nr. 4. Perkamos nr. 9 R sienelės pjūvis, kv. B/1-5. Perkamos nr. 9 V sienelės pjūvis, kv. A/5-1. M 1:20.
5. Brėžinys nr. 5. Perkamos nr. 10 planas, gylis 0,2 - 0,3 m (Habs 109,15 - 108,45 m). Perkamos nr. 10 Š sienelės pjūvis, kv. A-B/1. Perkamos nr. 10 P sienelės pjūvis, kv. B-A/5. M 1:20.
6. Brėžinys nr. 6. Perkamos nr. 10 R sienelės pjūvis, kv. B/1-5. Perkamos nr. 10 V sienelės pjūvis, kv. A/5-1. M 1:20.
7. Brėžinys nr. 7. Sutartiniai ženklai.

Planai ir brėžiniai
 Planas nr. 1. Liškiavos piliakalnio (3658) detaliųjų archeologinių tyrimų planas

0 15 30 60 90 120 Meters 1:1,500

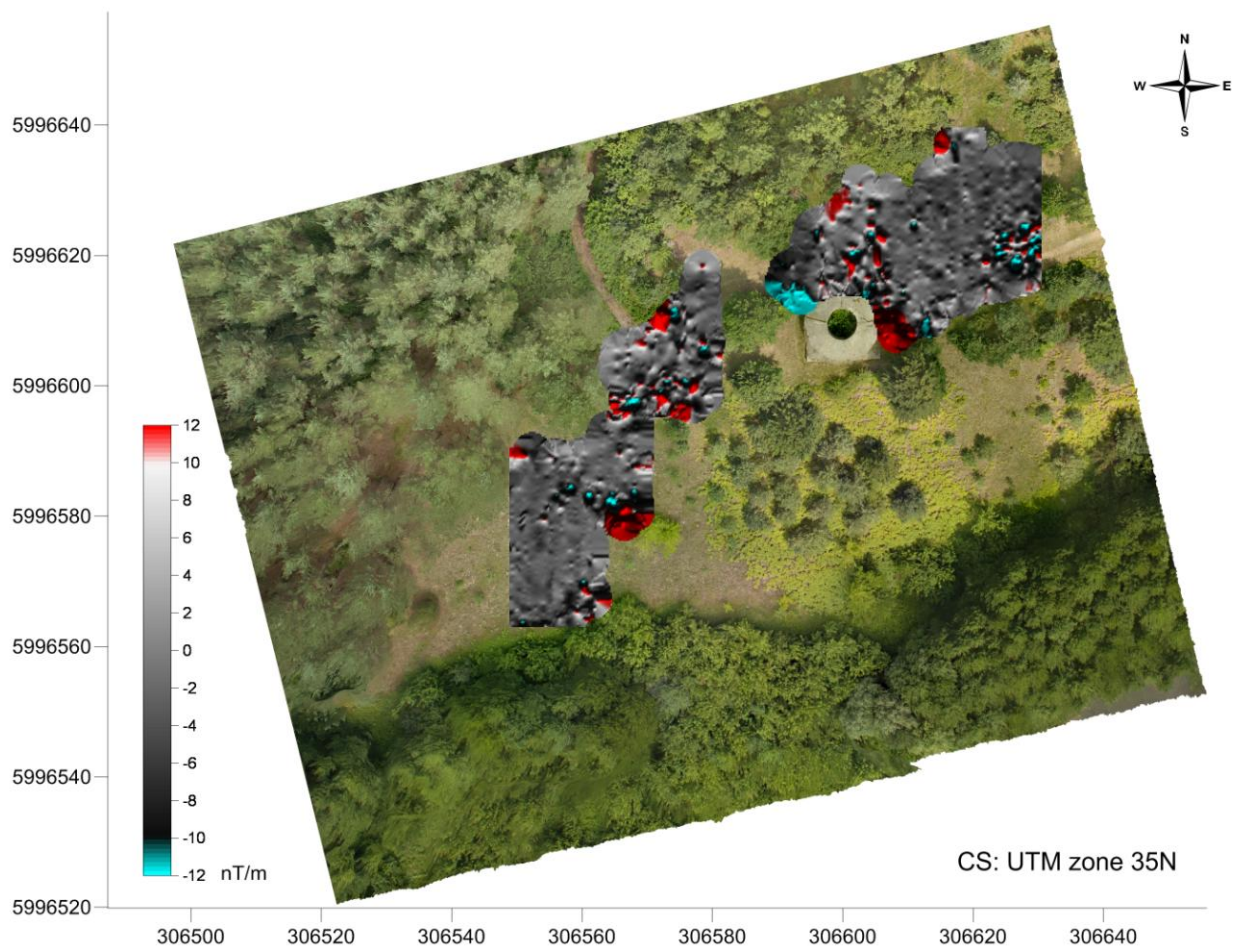
Planas nr. 2. Liškiavos piliakalnio (3658) skaitmeninis reljefo modelis

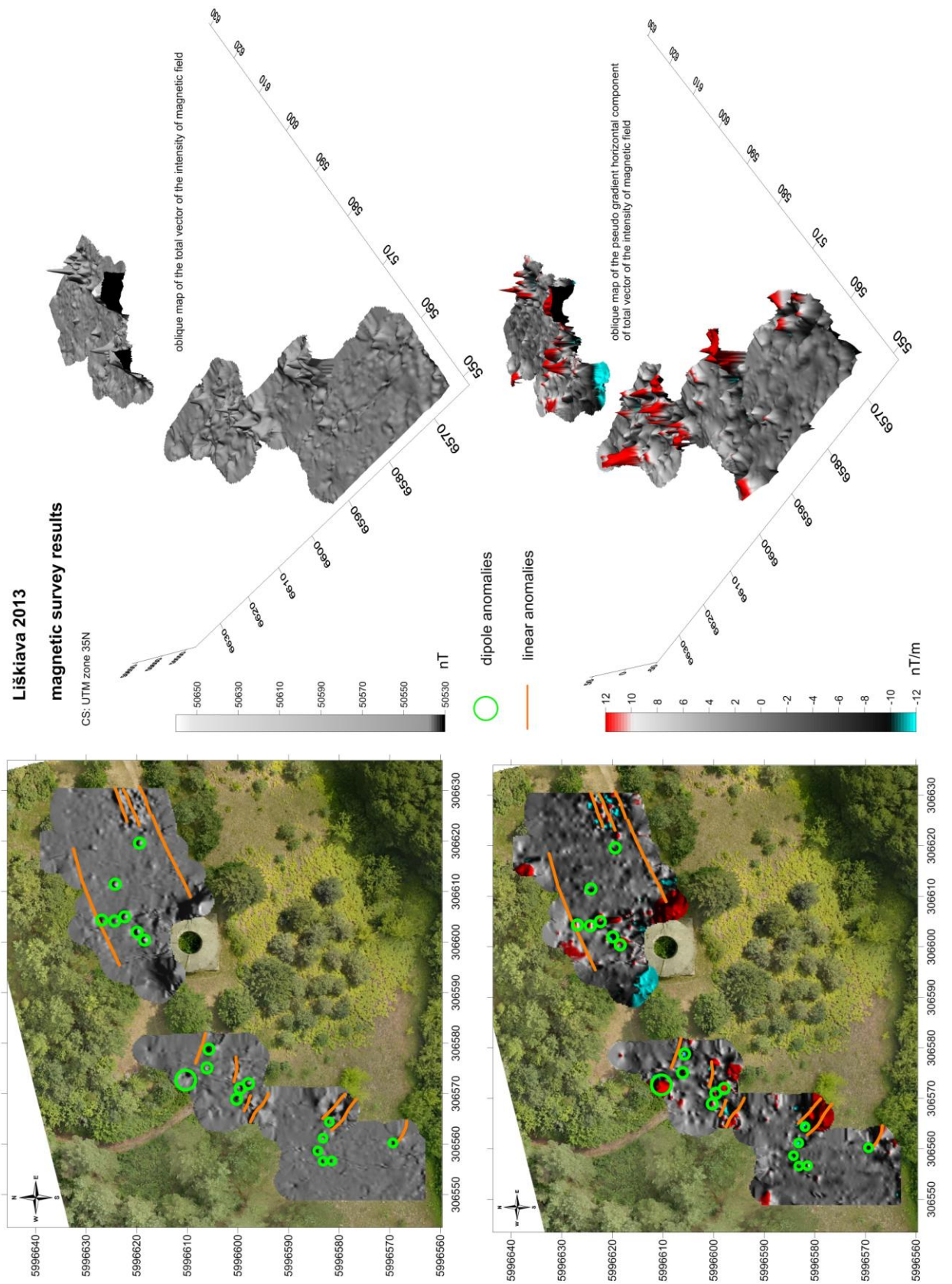
Raudonai pažymėta tyrimų vieta

Planas nr. 3. Liškiavos piliakalnio (3658) aerofotonuotrauka su magnetinio lauko intensyvumo matavimo duomenimis

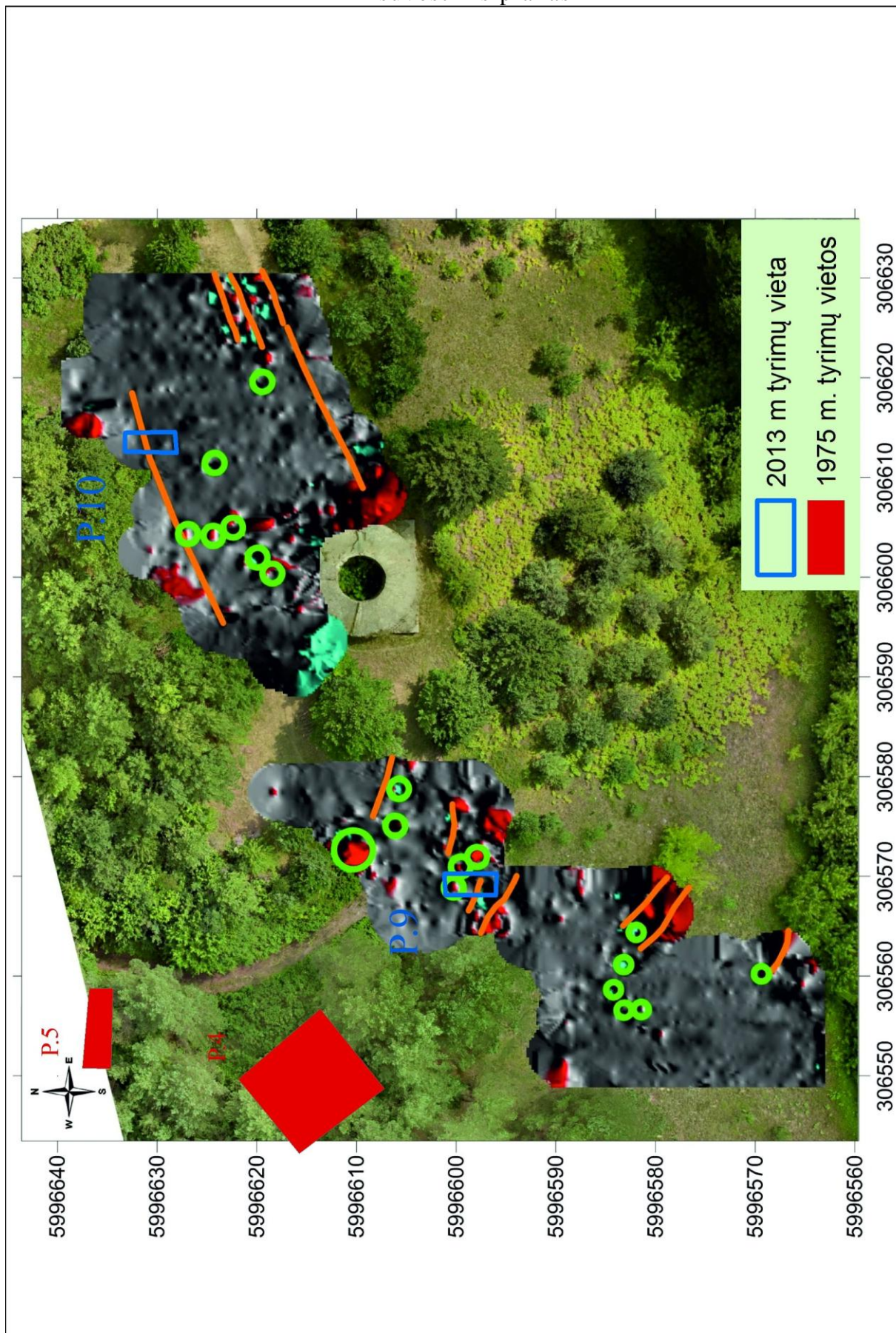
Liškiava 2013 - airborne orthophotography with horizontal pseudo gradient of total vector of the intensity of magnetic field

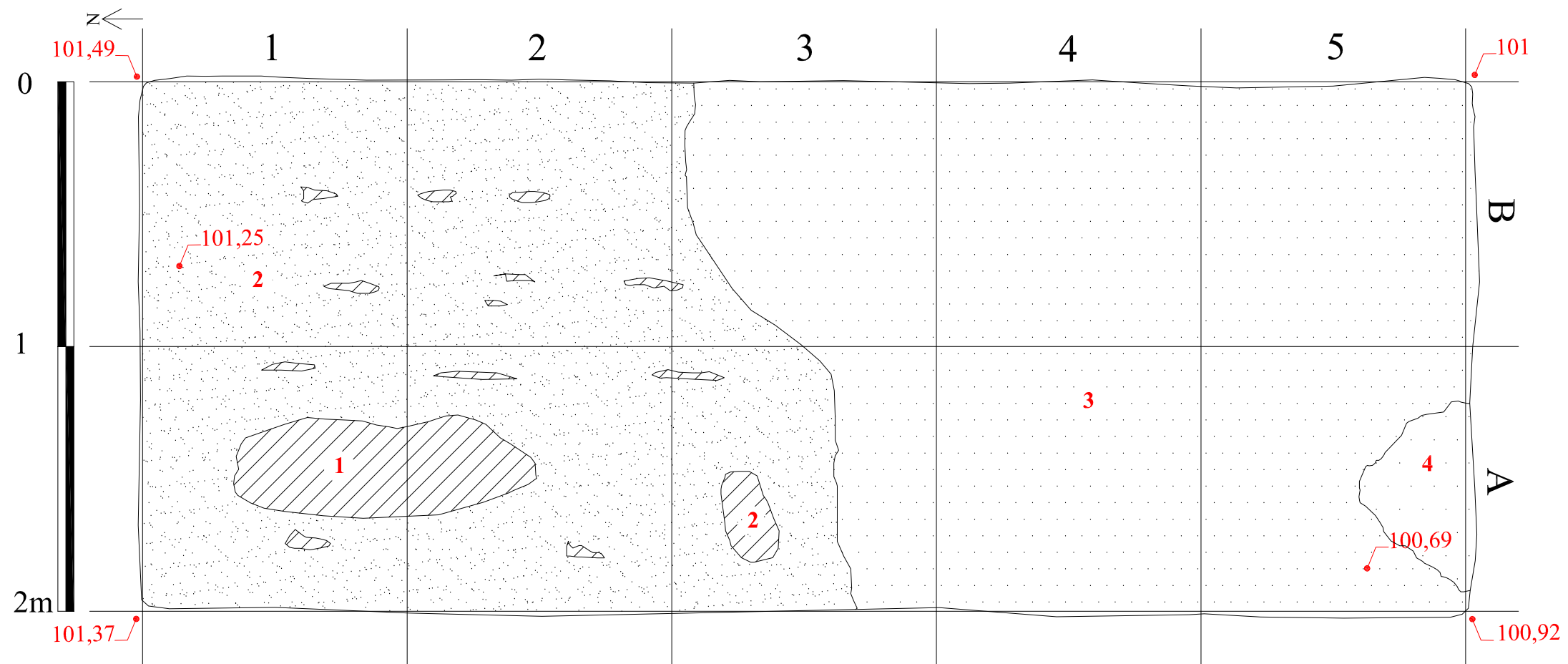
Planas nr. 4. Liškiavos piliakalnio (3658) magnetinių anomalijų lokalizacija ir interpretacija

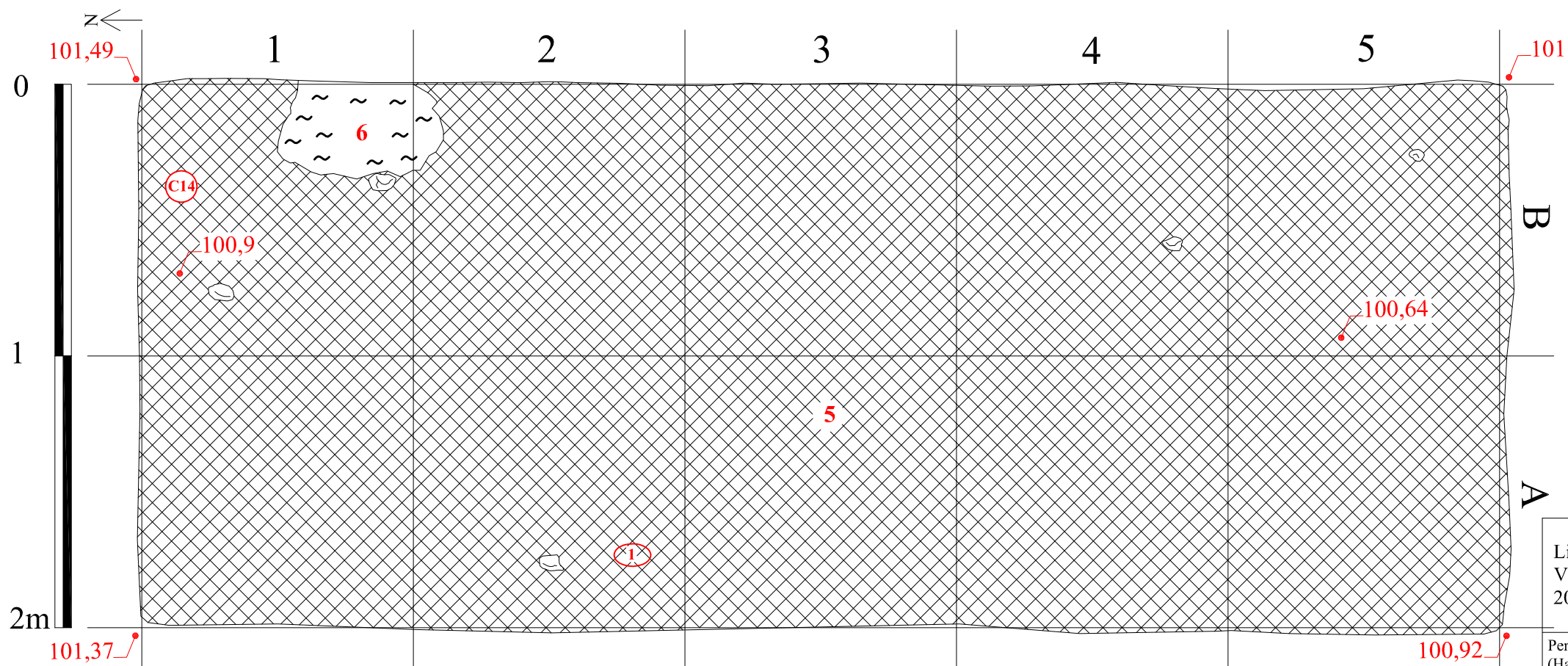
Planas nr. 5. Liškiavos piliakalnio (3658) magnetinių anomalijų ir tirtų perkasų suvestinis planas

Perkasos nr. 9 planas, gylis 0,2 - 0,25 m (Habs 101,25 - 100,7 m)

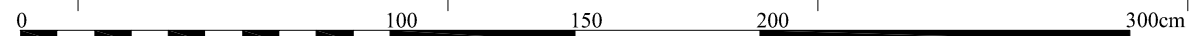

Perkasos nr. 9 planas, gylis 0,25 - 0,45 m (Habs 100,9 - 100,64 m)

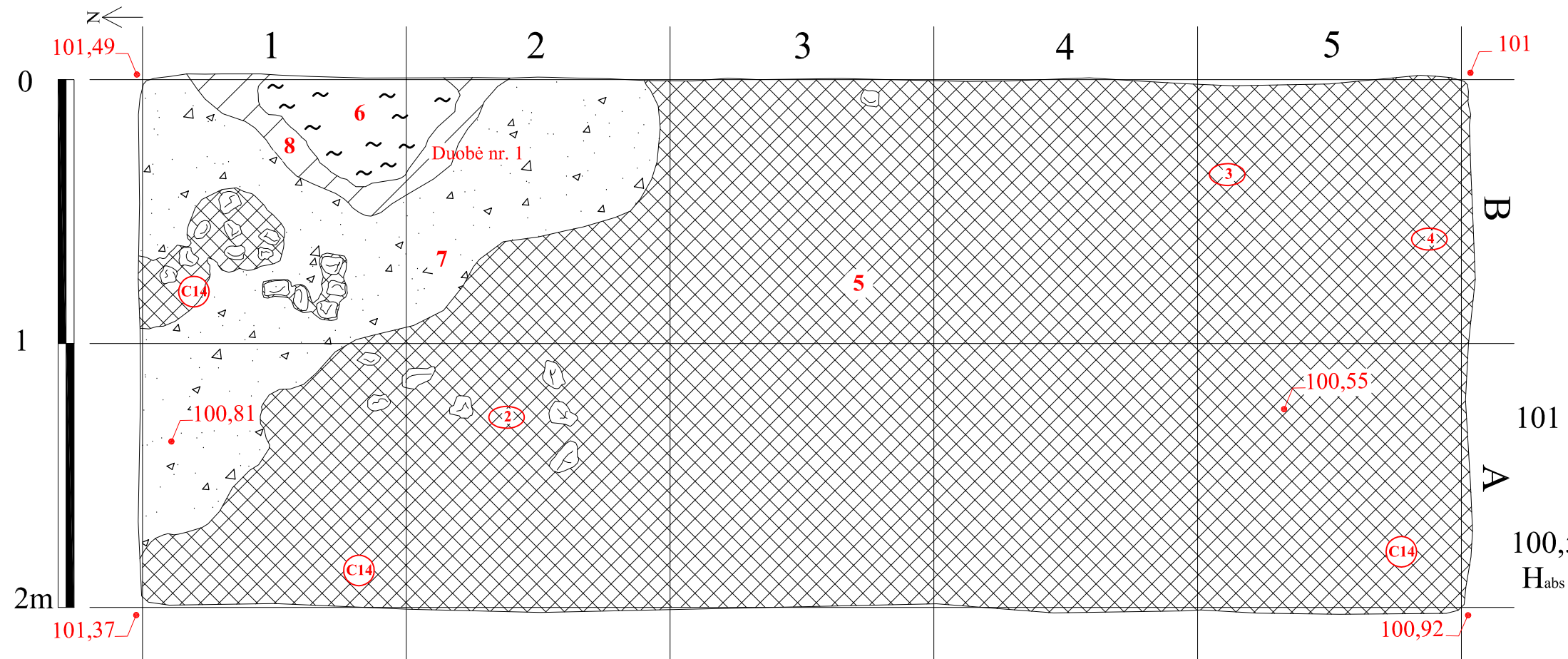

- 1 pilka žemė - dirvožemis
- 2 pilkas smėlis
- 3 rudas žvyras
- 4 pilkas žvyras
- 5 juoda degėsinga žemė - kultūrinis sluoksnis
- 6 molis
- ① individualių radinių radimo vieta ir numeris
- Ⓢ medžio anglies C14 mėginio paėmimo vieta

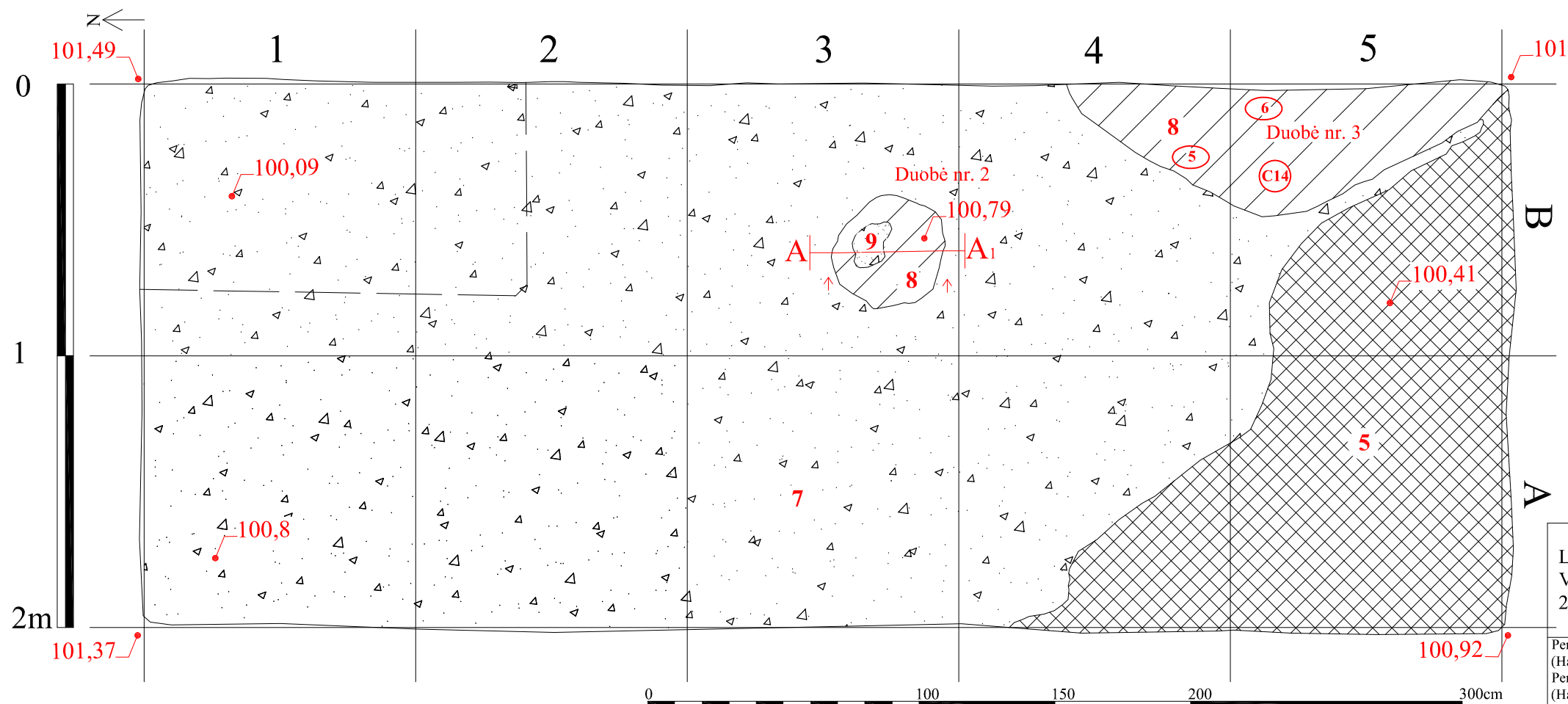
Liškiavos piliakalnio (23812) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k., 2013 m. detalieji archeologiniai tyrimai	Archeologas	D. Balsas
	Braižė	D. Balsas
	Brėžinys Nr.	Brėžinių
Perkasos nr. 10 planas, gylis 0,2 - 0,25 m (Habs 101,25 - 100,7 m). Perkasos nr. 9 planas, gylis 0,25 - 0,45 m (Habs 100,9 - 100,64 m). M 1:20.	1	7

Perkasos nr. 9 planas, gylis 0,3 - 0,55 m (Habs 100,8 - 100,55 m)

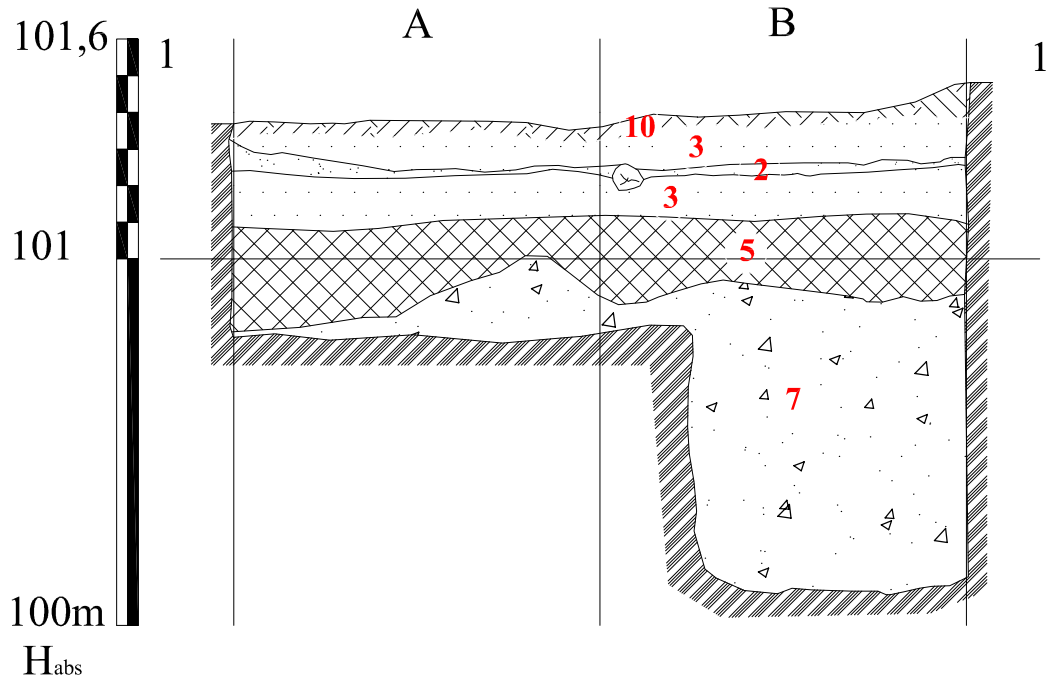
Perkasos nr. 9 planas, gylis 0,5 - 1,35 m (Habs 100,8 - 100,09 m)

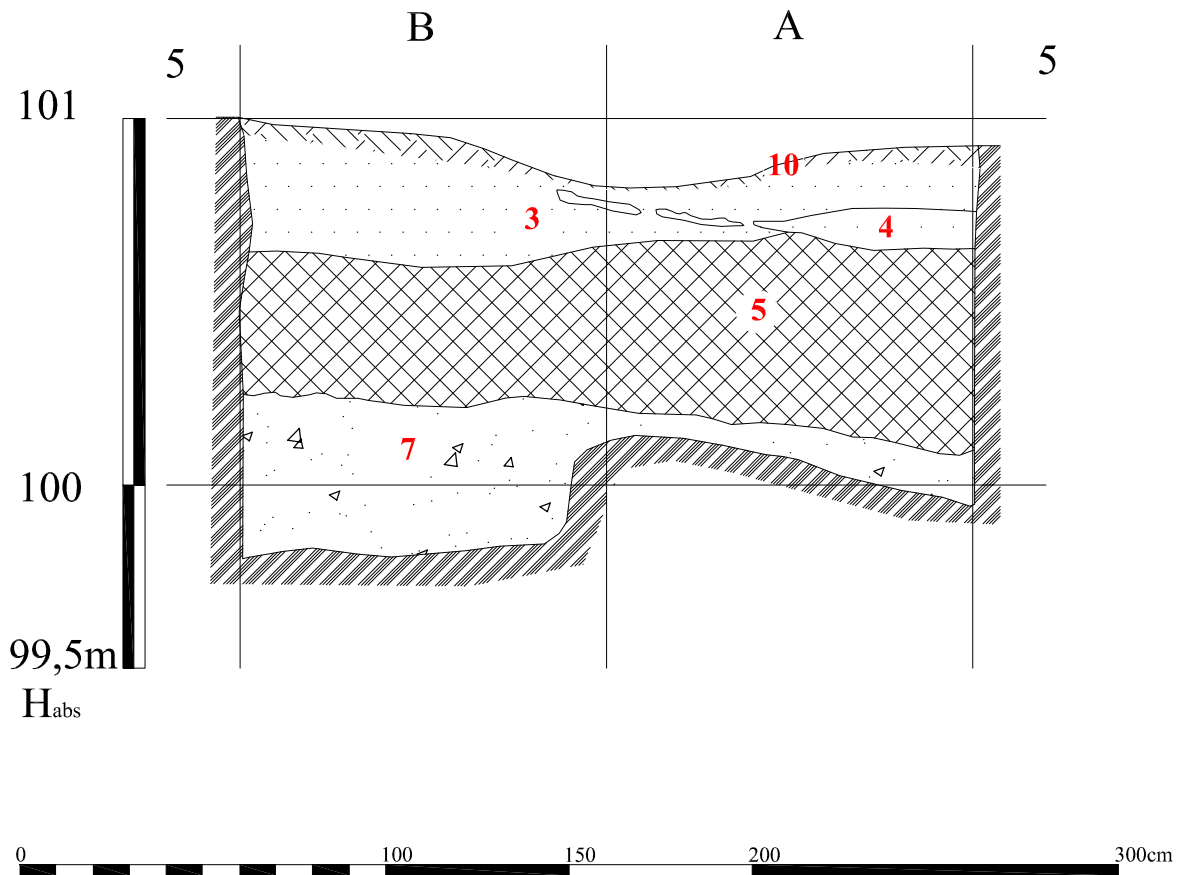
- 5** juoda degėsinga žemė - kultūrinis sluoksnis
- 6** molis
- 7** gelsvas smėlis su rusvu žvyru - įžemis
- 8** maišytas kultūrinis sluoksnis - duobių užpildas
- 9** gelsvas smėlis
- 1** individualių radinių radimo vieta ir numeris
- C14** medžio anglies C14 mėginio paėmimo vieta

Liškiavos piliakalnio (23812) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k., 2013 m. detalieji archeologiniai tyrimai	Archeologas	D. Balsas
	Braižė	D. Balsas
	Brėžinys Nr.	Brėžinių
Perkasos nr. 9 planas, gylis 0,3 - 0,55 m (Habs 100,8 - 100,55 m). Perkasos nr. 9 planas, gylis 0,5 - 1,35 m (Habs 100,8 - 100,09 m). Duobės nr. 1 pjūvis A - A ₁ . M 1:20.	2	7
		63

Perkasos nr. 9 Š sienelės pjūvis, kv. A-B/1

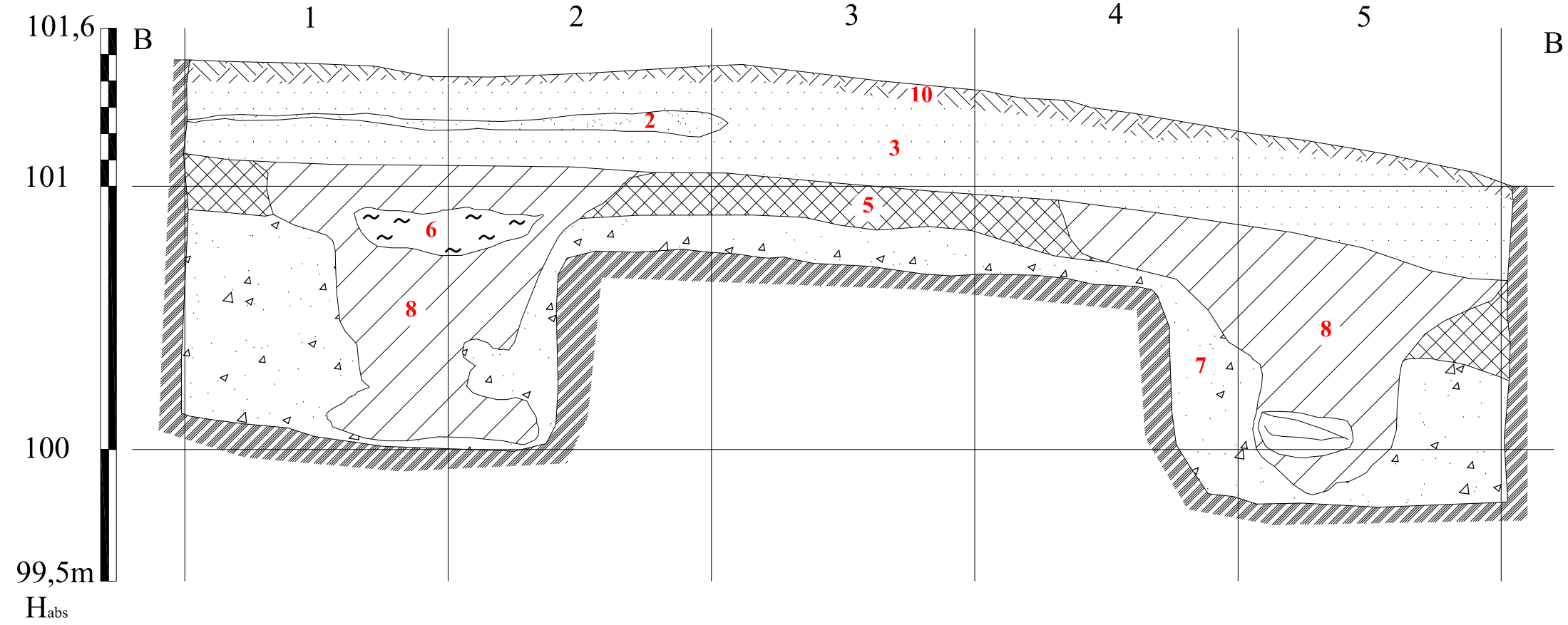
Perkasos nr. 9 P sienelės pjūvis, kv. B-A/5

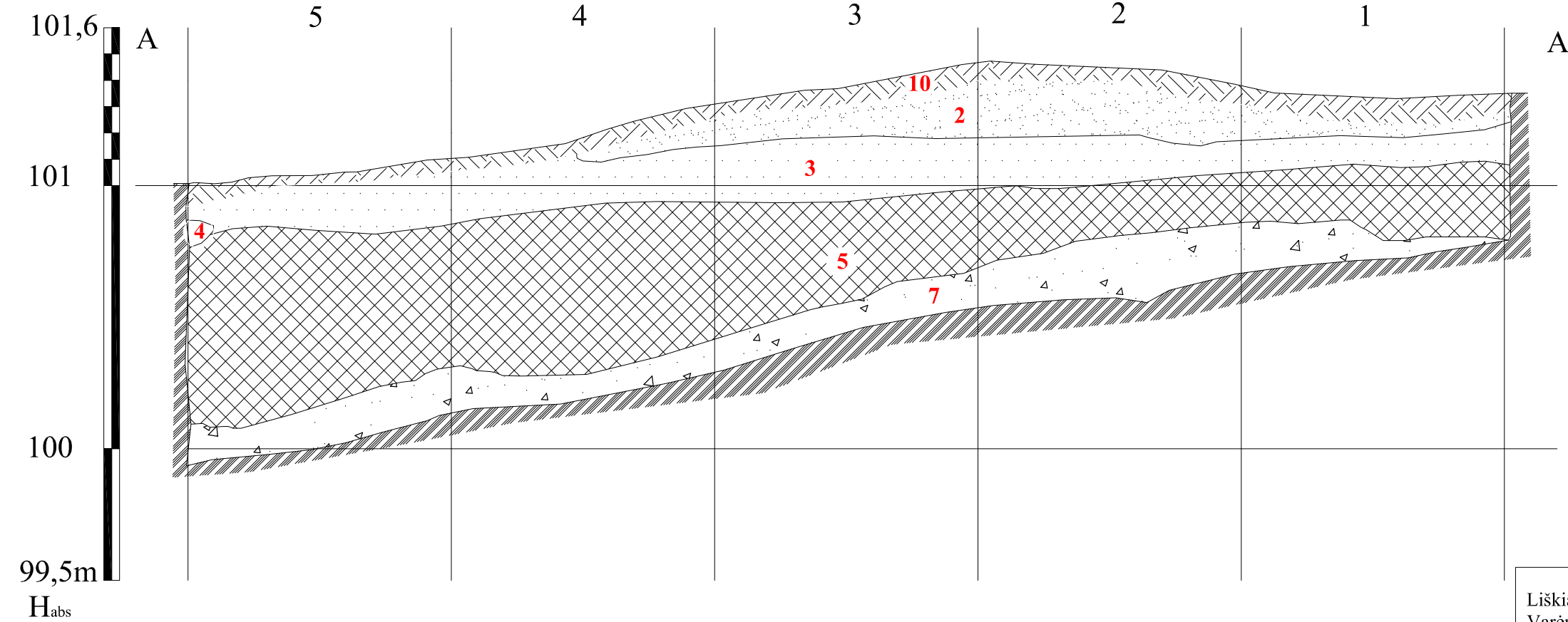
- 2** pilkas smėlis
- 3** rudas žvyras
- 4** pilkas žvyras
- 5** juoda degėsinga žemė - kultūrinis sluoksnis
- 7** gelsvas smėlis su rusvu žvyru - įžemis
- 10** velėna

Liškiavos piliakalnio (23812) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k., 2013 m. detalieji archeologiniai tyrimai	Archeologas	D. Balsas
	Braižė	D. Balsas
	Brėžinys Nr.	Brėžinių
Perkasos nr. 9 Š sienelės pjūvis, kv. A-B/1. Perkasos nr. 9 P sienelės pjūvis, kv. B-A/5. M 1:20.	3	7 64

Perkasos nr. 9 R sienelės pjūvis, kv. B/1-5

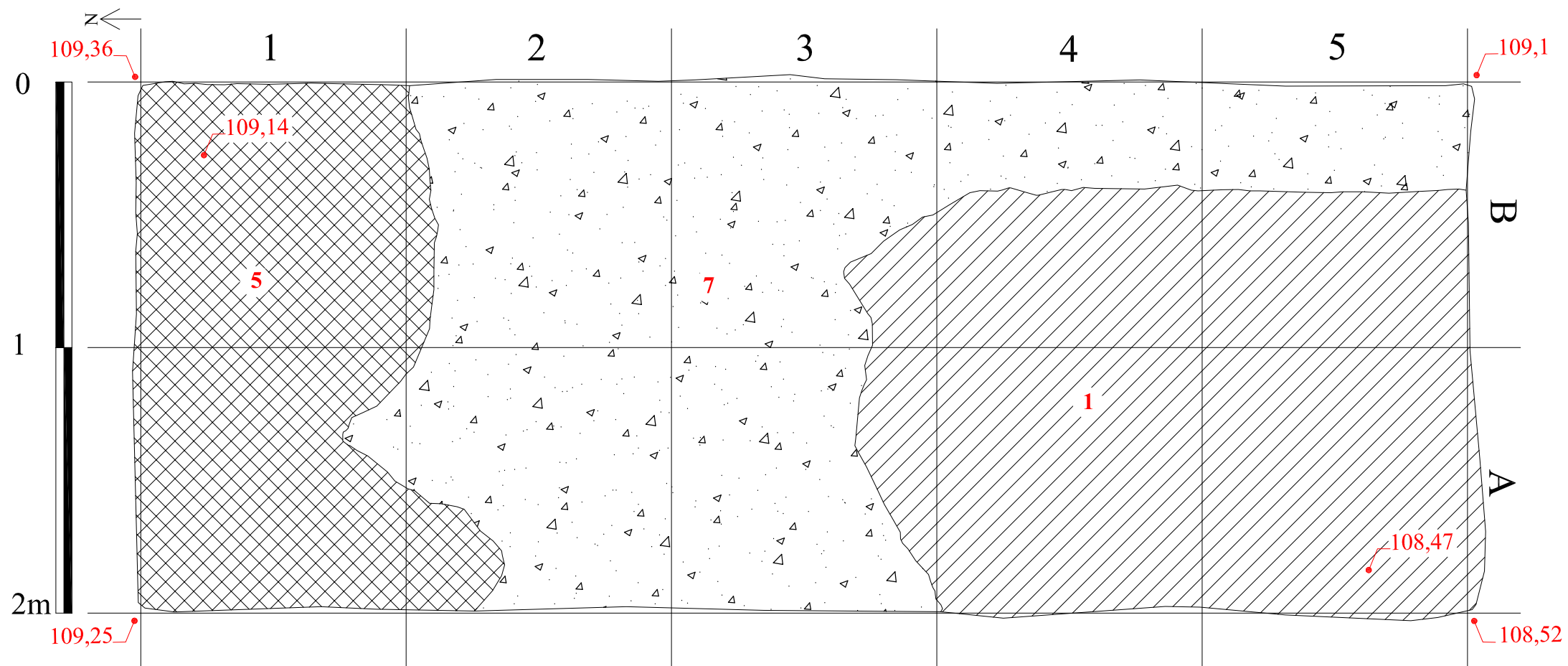
Perkasos nr. 9 V sienelės pjūvis, kv. A/5-1

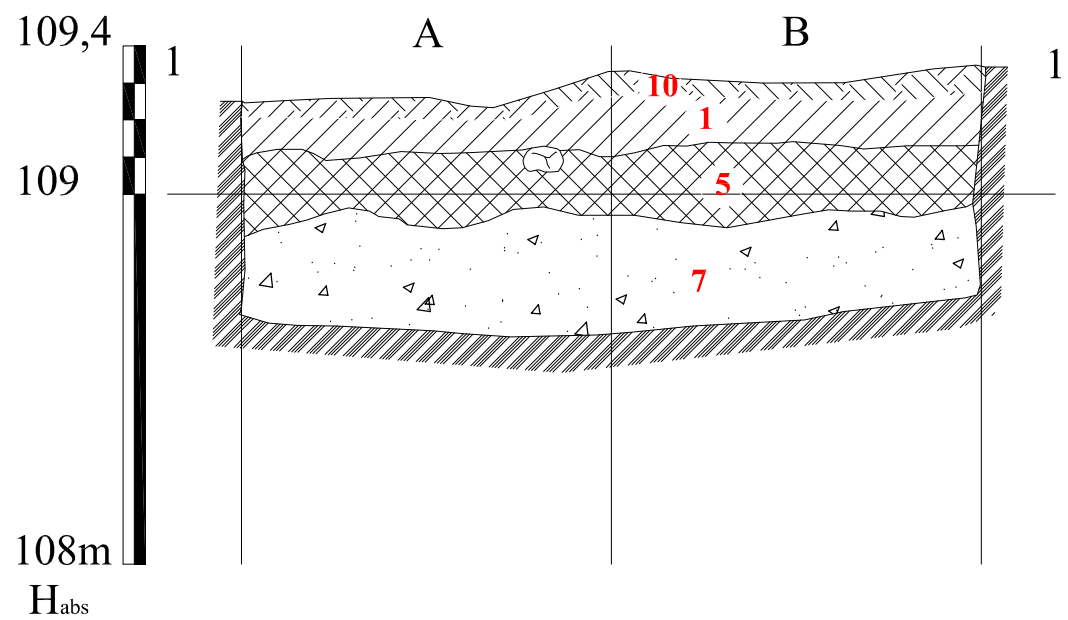
- 1 pilka žemė - dirvožemis
- 2 pilkas smėlis
- 3 rudas žvyras
- 4 pilkas žvyras
- 5 juoda degėsinga žemė - kultūrinis sluoksnis
- 6 molis
- 7 gelsvas smėlis su rusvu žvyru - įžemis
- 8 maišytas kultūrinis sluoksnis - duobių užpildas
- 9 gelsvas smėlis
- 10 velėna

Liškiavos piliakalnio (23812) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k., 2013 m. detalieji archeologiniai tyrimai	Archeologas	D. Balsas
	Braižė	D. Balsas
	Brėžinys Nr.	Brėžinių
Perkasos nr. 9 R sienelės pjūvis, kv. B/1-5. Perkasos nr. 9 V sienelės pjūvis, kv. A/5-1. M 1:20.	4	7

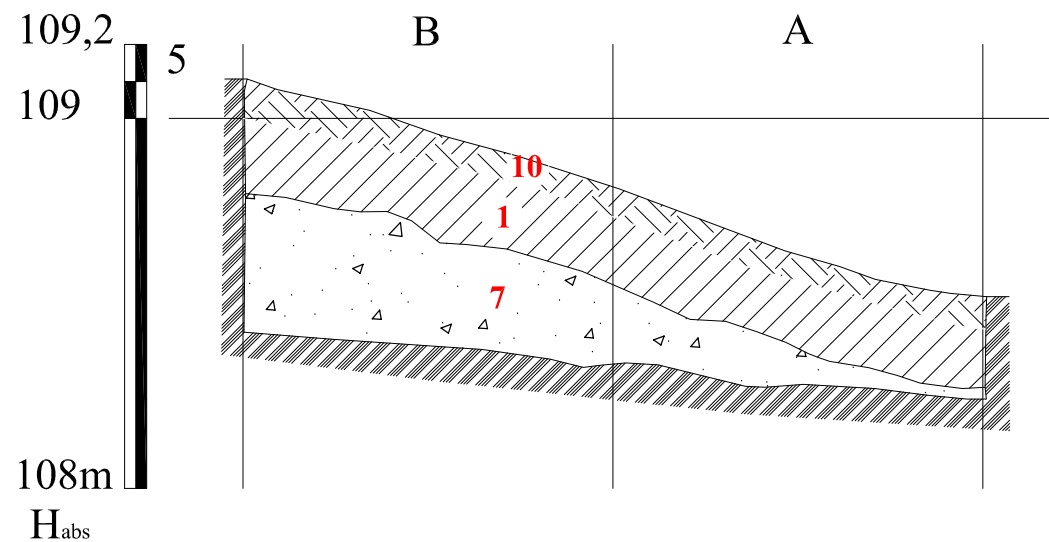
Perkasos nr. 10 planas, gylis 0,2 - 0,3 m (Habs 109,15 - 108,45 m)

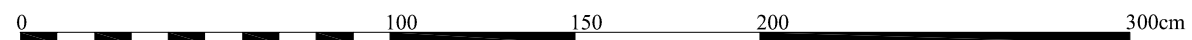
Perkasos nr. 10 Š sienelēs pjūvis, kv. A-B/1

Perkasos nr. 10 P sienelēs pjūvis, kv. B-A/5

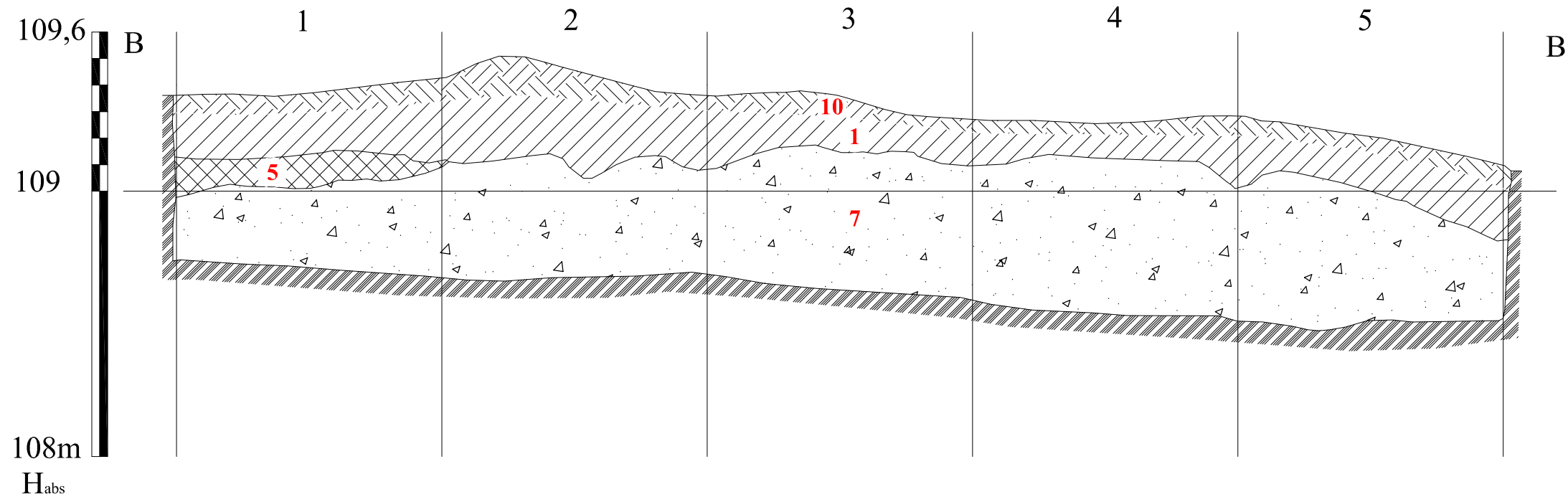

- 1** pilka zemē - dirvožemis
- 5** juoda degēsinga zemē - kultūrinis sluoksnis
- 7** gelsvas smēlis su rusvu žvyru - žēmis
- 10** velēna

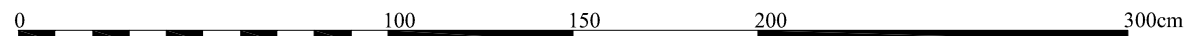
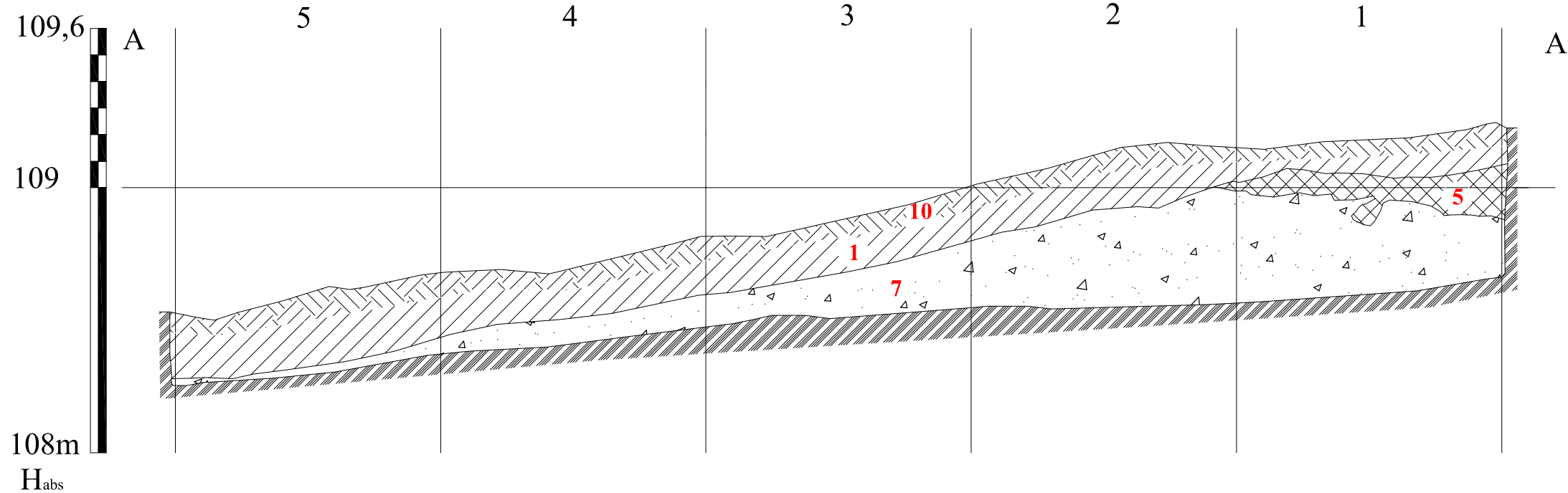
Liškiavos piliakalnio (23812) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k., 2013 m. detalieji archeologiniai tyrimai	Archeologas	D. Balsas
	Braižė	D. Balsas
	Brėžinys Nr.	Brėžinių
Perkasos nr. 10 planas, gylis 0,2 - 0,3 m (Habs 109,15 - 108,45 m). Perkasos nr. 10 Š sienelēs pjūvis, kv. A-B/1. Perkasos nr. 10 P sienelēs pjūvis, kv. B-A/5. M 1:20.	5	7

Perkasos nr. 10 R sienelės pjūvis, kv. B/1-5

- 1** pilka žemė - dirvožemis
- 5** juoda degėsinga žemė - kultūrinis sluoksnis
- 7** gelsvas smėlis su rusvu žvyru - įžemis
- 10** velėna

Perkasos nr. 10 V sienelės pjūvis, kv. A/5-1

Liškiavos piliakalnio (23812) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k., 2013 m. detalieji archeologiniai tyrimai	Archeologas	D. Balsas
	Braižė	D. Balsas
	Brėžinys Nr.	Brėžinių
Perkasos nr. 10 R sienelės pjūvis, kv. B/1-5. Perkasos nr. 10 V sienelės pjūvis, kv. A/5-1. M 1:20.	6	7 67

Sutartiniai ženklai

- velėna
- pilka žemė - dirvožemis
- juoda degėsinga žemė - kultūrinis sluoksnius
- maišytas kultūrinis sluoksnius - duobių užpildas
- gelsvas smėlis su rusvu žvyru - įžemis
- rudas žvyras
- pilkas žvyras
- gelsvas smėlis
- rusvas smėlis
- ~ ~ molis
- akmuo
- 1 individualių radinių radimo vieta ir numeris
- C14 medžio anglies C14 mėginio paėmimo vieta

Liškiavos piliakalnio (23812) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k., 2013 m. detalieji archeologiniai tyrimai	Archeologas	D. Balsas
	Braižė	D. Balsas
	Brėžinys Nr.	Brėžinių
Sutartiniai ženklai	7	7 68

Priedų sąrašas

1. Leidimas vykdyti archeologinius tyrimus.
2. Detaliųjų archeologinių tyrimų projektas.
3. Detaliųjų archeologinių tyrimų programos projekto papildymas.
4. Radinių perdavimo aktas.

Leidimas vykdyti archeologinius tyrimus

Leidimas galioja iki 2013-11-30

L E I D I M A S
vykdyti archeologinius tyrimus

2013-07-03 Nr. 223
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **Dariui Balsui**

Vykdyti Liškiavos piliakalnio (3658) teritorijos, Varėnos r. sav., Liškiavos k.,

detaliosius archeologinius tyrimus

taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Liškiavos piliakalnio (3658), Varėnos r. sav., 2012 m. detaliųjų archeologinių tyrimų projektas, 2013-07-02 Nr. 223.

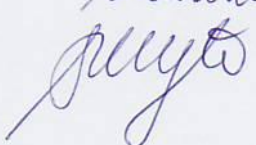
Apskaitos, paveldotvarkos planavimo skyriaus
vyriausiasis specialistas

V. Lučunas

**Liškiavos piliakalnio (3658), Varėnos r.sav.,
2012 m. detaliųjų archeologinių tyrimų projektas**

Projektą parengė: Darius Balsas, m. t.,
tel. Nr. 864739975
e. paštas darius_balsas@yahoo.com

Suderinta:

Klaipėdos universiteto
Baltijos regiono istorijos ir archeologijos
instituto direktorė
doc. dr. Silva Pocytė

2013 06 28,
Klaipėda

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas kartu su Lenkijos Mokslų akademijos Archeologijos ir etnologijos institutu pradeda tarptautinį mokslinį projektą, kurio pagrindinė užduotis paskelbti Suražo (Lenkija) ir Liškiavos piliakalnių archeologinių tyrimų medžiagą. Tarptautinio projekto kuratoriai dr. D. Krasnodębski ir dr. G. Zabiela. Projektą finansuoja „Lenkijos respublikos kultūros ir nacionalinio paveldo ministerija“.

2013 m. Liškiavos planuojamų detaliųjų archeologinių tyrimų tikslas – nedidelės apimties archeologinių tyrimų pagalba patikslinti esamus mokslinius duomenis apie piliakalnyje ir jo papėdėje esančius kultūrinius sluoksnius, jų stratigrafiją ir chronologiją, paimti kultūrinio sluoksnio mėginius C14 datavimui, fosfatų, sunkiųjų metalų bei paleobotaniniams tyrimams. Naujai surinkti moksliniai tyrimų duomenys bus panaudoti interpretuojant ir publikuojant ankstesnių archeologinių tyrimų medžiagą.

2013 m. tyrimai planuojami vykdyti dviem etapais. I-o etapo metu bus atlikti archeologiniai žvalgymai piliakalnio aikštelėje ir papėdėje, kuriuos magnetometru, georadaru ir elektros varžos matavimo prietaisu atliks prof. K. Misiewicz. II-me etape, remiantis geofizikinių žvalgymų duomenimis, vyks nedidelės apimties detalieji archeologiniai tyrimai.

Tyrimų apimtis: Liškiavos piliakalnio aikštelėje ir papėdėje I-me etape planuojama žvalgyti maždaug 1000-1500 m² dydžio plotą (žr. priedą Nr. 1). II-me etape, remiantis archeologinių žvalgymų medžiaga, planuojama ištirti bendrą apie 20 - 30 m² dydžio plotą. Detaliųjų archeologinių tyrimų apimtis ir vietos papildomai bus derinamos su Moksline archeologijos komisija.

Tyrimų trukmė: I etapas – archeologiniai žvalgymai – bus atlikti 2013 07 05 – 06, II etapas – detalieji tyrimai – 2013 09 01 – 11 30.

Archeologiniai ir istoriniai duomenys: Piliakalnis (Pilies Kalnas) įrengtas atskiroje kalvoje, Nemuno kairiajame krante. Aikštelė keturkampė, pailga R-V kryptimi, 100x50 m dydžio, kiek smailesniu R galu. Joje matyti iki 1 m skersmens akmenų. Šlaitai statūs, 6 (V)-30 m (P) aukščio. Aikštelės PV pusėje yra iš akmenų mūrytas 11,5 m skersmens bokštas 3,5 m storio sienomis, išlikęs iki 3 m aukščio. ŠV aikštelės dalyje, 27 m į Š nuo šio bokšto iškasta didelė duobė kitam bokštui, tačiau jis nepastatytas, padėti tik keturkampiai pamatai. Duobės kastos ir bokštus jungiančioms sienoms. P šlaitas erodavęs. Aikštelė dirvonuoja, Š šlaite auga smarkiai praretintos pušys. R šlaite įrengti laiptai. V, ŠR, R, Š pašlaitėse, 1 ha plote yra papėdės gyvenvietė (tyrinėta 1975 m.). Joje rastas akmeninis kirvis, brūkšniuotos ir grublėtos keramikos, gyvulių kaulų (http://www.piliakalniai.lt/piliakalnis.php?piliakalnis_id=723).

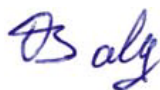
1962 m. piliakalnį tyrinėjo V. Daugudis ir K. Mekas, labai apibendrinti tyrimų duomenys buvo publikuoti, neaiški yra ataskaitos buvimo vieta. Tyrinėjimų metu aptiktas iki 1, 3 m storio kultūrinis sluoksnis. Užfiksuoti bokštai, aptikta plytų ir kalkių duobė. (Mekas, K. Liškiavos pilis. *Mokslas ir gyvenimas*. V., 1963, Nr. 10, p. 29 – 31; Mekas, K. Liškiavos pilis. *Lietuvos pilys*. V., 1971, p. 241 – 244). 1975 ir 1977 m. J. Markelevičius piliakalnyje ištyrė apie 250 m² dydžio plotą, aptiko iki 1,5 m storio kultūrinį sluoksnį, kurį datavo III a. pr. Kr. – IX a. po Kr. Taip pat aptikti medinių įtvirtinimų pėdsakai. Medinė pilis keletą kartų degusi. Mūrinės statybos pėdsakų aikštelės P, Š ir R dalyse neaptikta. Nustatyta, kad medinė pilis apleista IX – X a. prad., mūrinė pilis statyta XIV a. pab. – XV a. Ji buvo neužbaigta. 1977 m. tyrimų metu patikslintas kultūrinio sluoksnio paplitimas. Kultūrinis sluoksnis aptiktas piliakalnio aikštelėje, rytiniame ir vakariniame šlaite, bei įduboje į vakarus nuo piliakalnio. Kultūrinio sluoksnio nerasta pietinėje piliakalnio papėdėje, pietiniame šlaite ir gūbryje į vakarus nuo piliakalnio, bei jis sunaikintas šiaurinėje piliakalnio papėdėje (Markelevičius, J. *Liškiavos piliakalnyje (Varėnos raj.) 1962 m. archeologinių tyrinėjimų metu surinktų radinių sąrašas*. V., 1976, Nr. 542; Markelevičius, J. *1975 m. Liškiavos /Varėnos raj./ piliakalnio ir alkakalnio archeologinių tyrimų ataskaita /1 dalis/*. V., 1976, Nr. 766; Markelevičius, J. *1975 m. Liškiavos /Varėnos raj./ piliakalnio ir alkakalnio archeologinių tyrimų ataskaita /2 dalis/*. V., 1976, Nr. 766A; Markelevičius, J. *Žemės darbu, atliktų tvarkant Liškiavos piliakalnius ir jų aplinką, archeologinės priežiūros ir fiksacijos ataskaita*. V., 1977, Nr. 576A).

Priedamų priedų sąrašas:

Priedas Nr. 1. Situacijos planas.

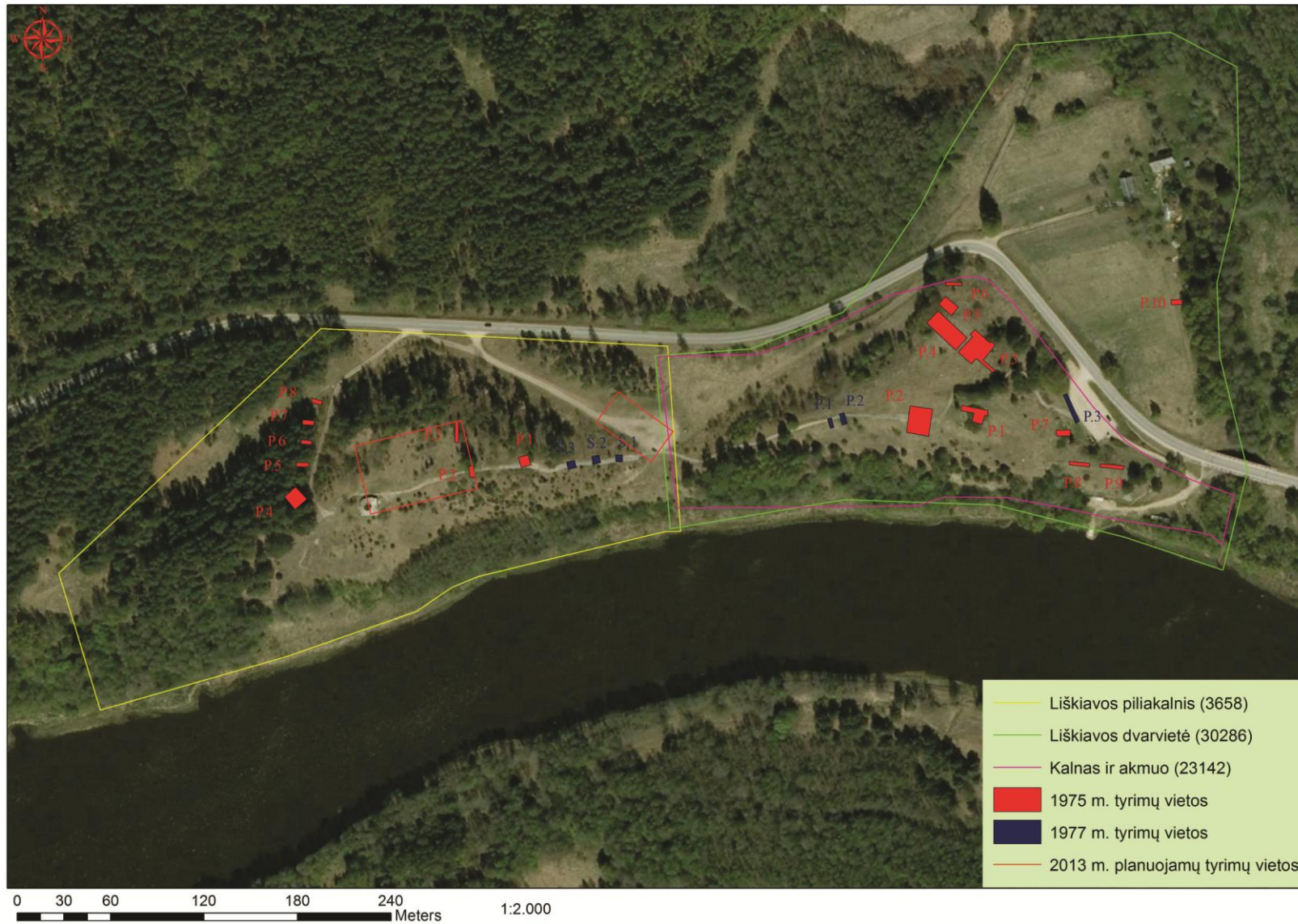
Priedas Nr. 2. Objekto fotofiksacija prieš tyrimus.

KU BRIAI jaunesnysis mokslo darbuotojas

Darius Balsas

Priedas Nr. 1. Situacijos planas.

Priedas Nr. 2. Objekto fotofiksacija prieš tyrimus.

Tyrimų vieta – piliakalnio aikštelė iš R

Tyrimų vieta į R nuo piliakalnio iš V

**Liškiavos piliakalnio (3658), Varėnos r.sav.,
2013 m. detaliųjų archeologinių tyrimų projekto papildymas**

Projektą parengė: Darius Balsas, m. t.,
tel. Nr. 860082702
e. paštas darius_balsas@yahoo.com

Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas
Herkaus Manto g. 84,
LT-92294 Klaipėda,
tel.: (+37046) 398806,
faksas: (+37046) 398805,
e. paštas: briai@briai.ku.lt

Klaipėda,
2013

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas kartu su Lenkijos Mokslų akademijos Archeologijos ir etnologijos institutu vykdo tarptautinį mokslinį projektą, kurio pagrindinė užduotis paskelbti Suražo (Lenkija) ir Liškiavos piliakalnių archeologinių tyrimų medžiagą. Tarptautinio projekto kuratoriai dr. D. Krasnodębski ir dr. G. Zabiela. Projektą finansuoja „Lenkijos respublikos kultūros ir nacionalinio paveldo ministerija“.

2013 m. Liškiavos planuojamų detaliųjų archeologinių tyrimų tikslas – nedidelės apimties archeologinių tyrimų pagalba patikslinti esamus mokslinius duomenis apie piliakalnyje ir jo papėdėje esančius kultūrinius sluoksnius, jų stratigrafiją ir chronologiją, paimti kultūrinio sluoksnio mėginius C14 datavimui, fosfatų, sunkiųjų metalų bei paleobotaniniams tyrimams. Naujai surinkti moksliniai tyrimų duomenys bus panaudoti interpretuojant ir publikuojant ankstesnių archeologinių tyrimų medžiagą.

2013 m. tyrimai yra vykdomi dviem etapais. I-o etapo metu gegužės mėn. Liškiavos piliakalnio aikštelėje buvo atlikti geomagnetiniai, aerofotografijos ir topografinių matavimų tyrimai (žr. priedą Nr. 1). Tyrimus atliko prof. K. Misiewicz. su cezio "Geometrics G858 Magmapper" magnetometru. Piliakalnio aikštelėje ištirtas apie 1870 m² plotas. Tyrimų metu ryškiausios anomalijos fiksuotos rekonstruotų ir kasinėtų bokštų aplinkoje. Taip pat aptiktos linijinės anomalijos, kurias sukelia išorinio pylimo įtvirtinimų liekanos (?), ir mažesnės lokaliai anomalijos, kurias sukelia galimi archeologiniai objektai.

Noriu MAK informuoti, kad II-me etapo metu, remiantis geofizikinių žvalgymų duomenimis, vyks nedidelės apimties detalieji archeologiniai tyrimai, siekiant nustatyti linijinių struktūrų kilmę ir paskirtį, piliakalnio aikštelės centrinėje dalyje ir P šlaite planuojama ištirti 2 2x5 m dydžio perkakas. Tyrimų metu bus paimti mėginiai C14, paleobotaninei ir cheminei analizėms

Tyrimų apimtis: Liškiavos piliakalnio aikštelėje, remiantis archeologinių žvalgymų medžiaga, planuojama ištirti 2 2x5 m dydžio perkakas, bendrą apie 20 m² dydžio plotą.

Tyrimų trukmė: II etapas – detalieji tyrimai bus atlikti 2013 11 01 – 11 30.

Priedamų priedų sąrašas:

Priedas Nr. 1. Situacijos planas.

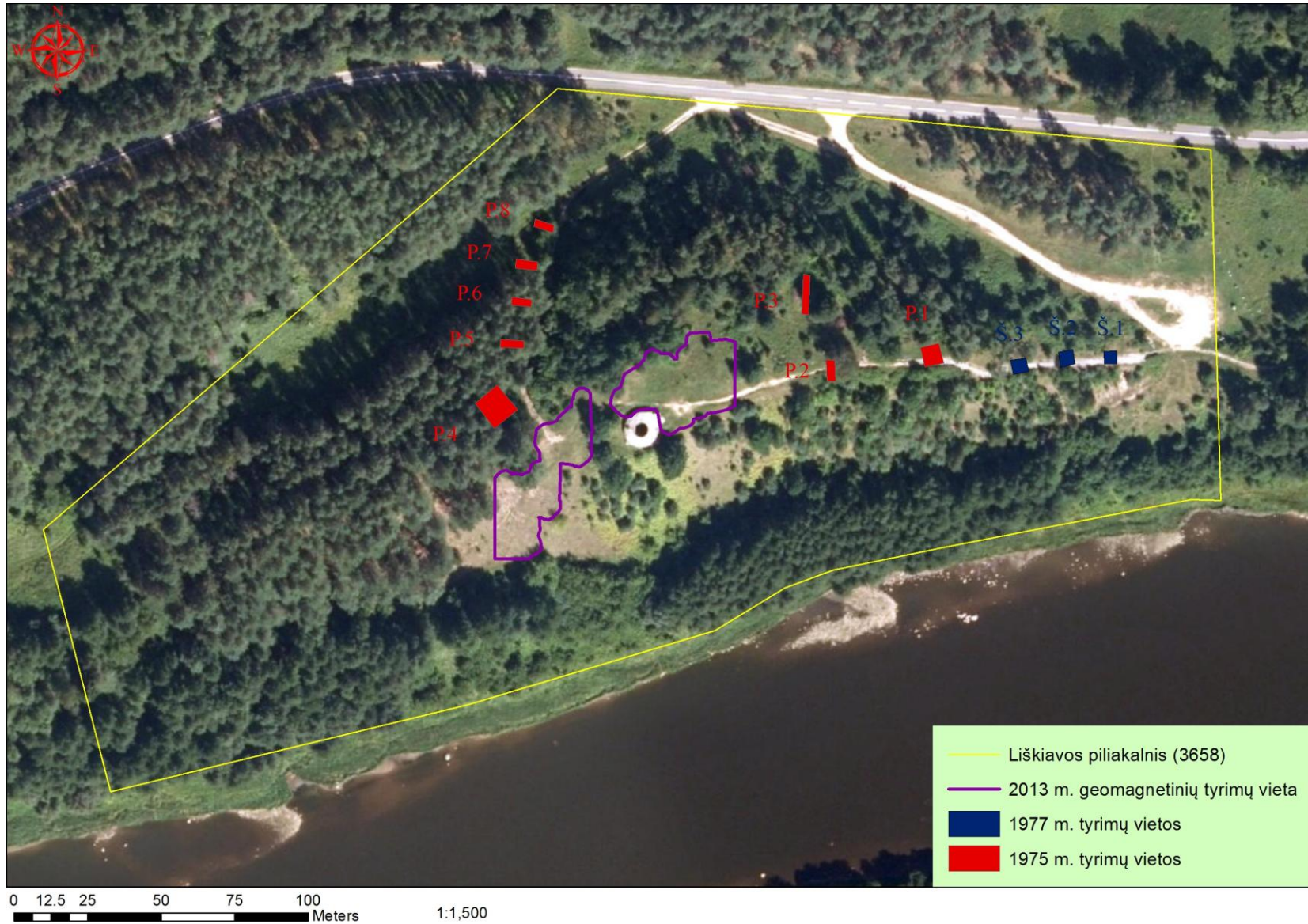
Priedas Nr. 2. Perkasų situacijos planas.

Priedas Nr. 3. Objekto fotofiksacija prieš tyrimus.

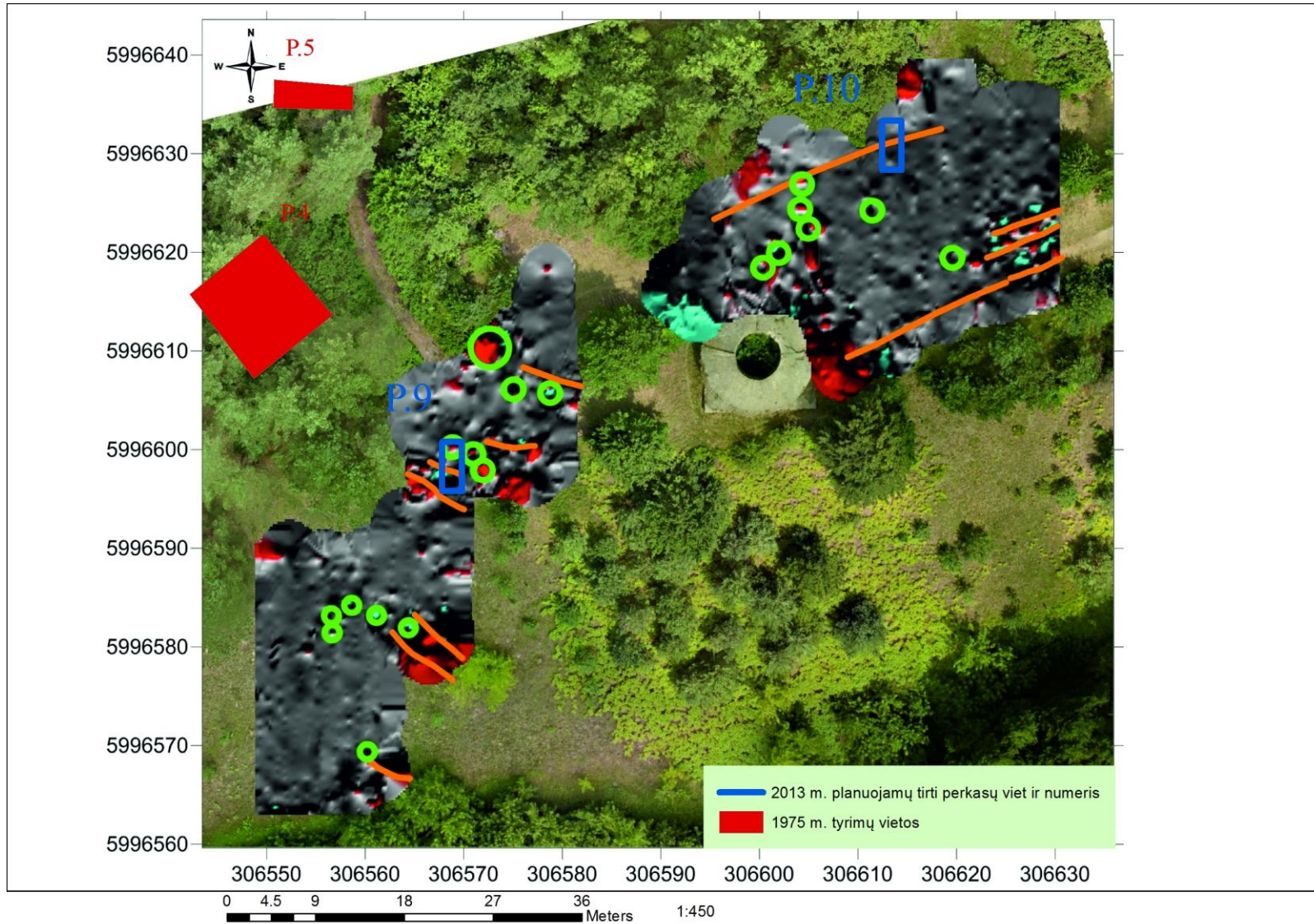

Darius Balsas

Priedas Nr. 1. Situacijos planas.

Priedas Nr. 2. Perkasų situacijos planas.

Priedas Nr. 3. Objekto fotofiksacija prieš tyrimus.

Tyrimų vieta – piliakalnio aikštelė iš R

Tyrimų vieta į R nuo piliakalnio iš V

Tvirtinu

Muziejaus direktorius _____

2014 m. _____ mėn. ___ d.

LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS
2001 Vilnius, Arsenalo 1, tel.: 2627774, 2121939, faks. (307-5) 2611023

PRIĖMIMO AKTAS Nr. _____

2014 m. _____ gegužės mėn. _____ 8 d. mes, muziejaus darbuotojas Archeologijos skyriaus archeologas
Gytis Grižas

ir Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos institutas
archeologas Darius Balsas, t. 864739975;

sudarėme šio akto keturis egzempliorius apie tai, kad pirmas priima (nuolatinai, laikinai), o antrasis perduoda muziejui šiuos muziejines reikšmės daiktus:

Eilės Nr.	Daikto pavadinimas ir jo trumpas aprašymas	Daiktų sk.	Daikto būklė	Kaina	Suma	Pastabos
1-167	Puodų lipdytų, žiestų dalys, keramika	167	geras	Iš ekspedicijos		
168-170	Tinko fragmentai, molis	13	geras			
171	Šlako fragmentas	1	geras			
172	Verpstukas cilindro formos, molis	1	geras			
173	Verpstukas cilindro formos dalis, molis	1	geras			
174	Dirbinio dalis, geležis	1	padengtas korozija			
175	Trintuvas, akmuo	1	nuskilęs			
176	Dirbinio ruošinys, kaulas	1	trapus			
177	Trinamųjų girnų apatinis akmuo	1	geras			
	Liškiavos (Varėnos r.)					
	Piliakalnis (3658) Radiniai priimti pagal					
	2013 m detaliųjų archeologinių tyrimų					
	ataskaitos radinių sąrašą, ARA 34 b					

